

Ne ergo mundus me mergat sine te gubernatore. et carcer me claudat sine te consolatore. ne fuger in exiliū: ut te nō sentīā in auxiliū. ne in mortis bello sine duce dāner sine te luce ihu mihi p̄ssime iuxta te da uiuere. et post hoc temp⁹ pauoris de s̄ p̄mū huius laboris. **F**ac ergo o dñe ihesu me semp uiuere in te: et sine te noli me dereliquere ut cū dies aduenerit mei clamoris mea merces sis hui⁹ laboris. ac uirgo beatissima assit semp p̄cata: ut cuz **F**rancisco seraphico sempiterno fruatur p̄mio Amen

Registrum de euangelioꝝ et epistolarū thematib⁹ atq; introductiōib⁹: tam dōmicalium q̄ et festoꝝ p̄ annū circulum iuxta rubricam romanā Et primo de dñicis secundo de festis incipit feliciter

De dominica prima aduentus dñi
de epistola.

Abiiciamus opera tenebrarū et induamur arma lucis. **Moz xiiij.** Albumasar in libro suo de motib⁹ planetarū dicit: qd si corpus opacum scz luna inter nos et solem recto dyametro tanq; quoddā obstaculū ponatur defectū causabit nobis radioꝝ solis in capite uel cauda draconis et fit eclipsis recedente uero luna sol ad ista inferiora radios suos mittit Et algafel hoc idem attestatur in sua p̄bia pte tertia de elementis. dicēs: qd cum luna a sole remouet totalis eclipsis remouet. et lumē sol subito descendit sine dñia Sic peccatū in aña quoddam obstaculū ponit inter nos et deū qd est sol iusticie: qd de⁹ eam lumē sue grē illustrare nequeat **Q**uā lux pura. i. grā ab illū nādis scz puris excipit: ut dicit. i. q. i. si iust⁹ fuerit **Q**uare ysa. lviij. peccatori dicit **S**i abstuleris s̄ medio tui cathenam. id ē de corde peccatū: qd peccatū ligat aīaz q̄ cathena et tenet eā dyabolo. sequit: orietur lux tua id ē grā. et dñs splendorib⁹. i. gratijs tonorū implebit animā tuā. **A**d aduentū ergo filij dei et eius grē abijciamus. iuxta exhortationē apli opa tenebrarū **I**n quibus d̄bis hortamur specialiter ad duo necessaria ad aduentū filij dei: et dignā eius susceptionem. scz ut

Uiciorū sordes expurgem⁹. cum dicit **A**biiciamus. Virtutū uestes p̄pemus. cum subdit. et induamur arma lucis **D**ico debem⁹ lauare peccatorū sordes p̄ aquā p̄ tritionis: et scobam p̄fessionis. **D**e quibus xxviij. **h. j. k. l.** **S**ecundo debem⁹ induere uirtutū uestes. xxxij. **h. j. lvi. g.** Et notanter apls nominat uirtutes arma: qz sicut arma defendūt corp⁹ a mal⁹ iaculis ne uulneretur. sic uirtutes cardinales defendunt hominē ne succumbat. et sūt quatuor p̄tra quatuor malas p̄suasiones **N**ota. xxxij. **A.**

De euāgelio

E sunt signa in sole et luna et stellis **L. u. xii.**
Datamus ex iure qd iudex

ordinarius nō debet sententiā diffinitiuā ferre contra reū: nisi prius seu primo reus fuerit legitime amonit⁹ et citatus **E**st enī citatio fundamētū ordinis iudiciarij. extra de consti. ecclie sc̄te. in glosa. **N**am ut habetur. ff. de re. iudi. l. de unoquoq; **S**ententiā contra absentē lata nulla est ip̄o iure. scz si p̄ cōtumacia sit **S**ic sp̄ialiter generalis iudex uiuorū et mortuorū xp̄s ueniēs ad iudiciū non dictabit sententiā diffinitiuā: uite uel mortis eterne: nisi primo ordinarie per signa patentia et manifesta. ad tribunal eius maiestatis omēs citauerit. q̄ ante iudiciū erūt in sole et luna et stellis ut testatur **L**ucas in d̄bis thematis. **N**am primo omnes adimonuit p̄ p̄betaz dicta et p̄pria uerba. ultimo citabit in uoce et tuba et per signa **I**n quibus d̄bis p̄mittit nobis aduentus xp̄i formidabilis ad iudiciū: ut quos exhortatio apli in epistola hodierna: et amor dei ad debitā p̄pationem nō excitat. saltem timor et tremor signorū extremi iudicij terreat et concutiat quo ad duo specialit. scz **E**t in isti iudicis caritatē pensam⁹. cum dicit. **E** sunt signa eius imutabilē equitatē formidem⁹. cum dicit. in sole et luna et c. **D**ebem⁹ nanq; primo pensare xp̄i iudicis magnā caritatem: qui ad nostram amonitionē multa signa fecit. facit et faciet. de quo. xxxij. **h. k.** **U**el p̄ hec signa possumus timere iudiciū esse prope. **v. A. B. C.** **D**ebemus secūdo eius

equitate formidare. nā nulli p̄cit. diuinitē ⁊
pauperē in equitate iudicabit. solē et lunā
et stellas. id ē papā: impator. ē. spūales et
seculares. nō solū opa: etiā cogitata ⁊ locu
ta d̄ deū iudicabit. De q̄bo nota. xi. **I**

De dñica sc̄da sermo de epla

Deus autē spei reple
at vos o
gaudio. **1. cor. xv.** Naturaliter
vñ mēbz p̄patit̄ alteri mēbro
leso. Sic hō tribulatiōe lesus d̄z ab altero
consolari. **1. cor. xij. q. i.** cū p̄cussio afflictō
nō ē dāda afflictō sed consolatio. ⁊. ff. de
offi. p̄si. l. diuus. Afflictō nō ē dāda affli
cto: s̄z potit̄ e? miserie miserandū. exēpluz
hui? bēm? **Job. c. ij.** qui dū affligeret̄ in
possessione et corpore: q̄ a planta pedis vsq̄
ad v̄ticē sanitas in eo si eēt: v̄nerunt tres
amici ei? vt eñ p̄solarent̄. Quare aug? s̄
hūc passum loq̄t̄. d. si paupertas angit: si lu
ctus mestificat: si dolor corpis inq̄tat: si
vlla calamitas nos p̄turbat assint boni ami
ci q̄ nō solū gaudere cū gaudētibz s̄z eē flere
cū flentibz didicere: ⁊ tūc aspa leuant̄. ad
uerba p̄pant̄: ⁊ ḡuia insup releuant̄: qd̄ ad
nertens doctor eccleie ad p̄solatōem fidelū
in agro dñico afflictōe laboratū: vt singu
laris amic? volēs nos p̄solari dicit. de? at
spei. In quibz d̄bis. p̄mittit duo in aduen
tu regis sc̄z

Debilis sustētationem. cū die. de? at̄ spei
Sc̄do tristibz p̄solatiōez: addens. repleat
vos. Primo ei nos debiles totā p̄fiden
tiā ⁊ spez debem? ponere in deū: qz potēs ē
p̄mp̄t? et clemēs d̄ q̄bo nota. vi. Sc̄do
tristibz ē mag? p̄solatō noscere suos labores
nō p̄ire sine fructu: sic et nos scire debem?
nōs labores acq̄situros magnū gaudij fru
ctū cum omibz sc̄tis et electis dei. Unde. i.
Jobānis. i. qd̄ audiuit̄. nota. xxvi. **A**

De euangelio sermo

Qeci vident et
claudi ambulāt. **Mat. xi.** Are
stoti. di. i. metha. diē ⁊ no
ctem a sole caulari. diē sc̄z p̄ ei? p̄ntiā sup
emisperiū nostrū. noctē deniq̄ p̄ remotōez
sol: **Jdo. vi. thopi. c. v.** d̄z qd̄ dies ē latio so
lis sup terrā. Sic spūalr̄ ante aduentū sol

iusticie. homines i tenebris ignorātie ambu
labāt: s̄z oriente luce mētes illūinabat: ⁊ af
fect? rectificabat. q̄re **Apl̄s ad ephe. v. di.**
et de peni. di. iij. s̄. hanc societate. Cratis
aliq̄n tenebr̄e. nūc at lux in dño. d̄z igit̄ bñ
q̄ illa luce ceci vidēt. In quibz d̄bis duo
notant̄. Ignorantis illustratio cum d̄z
ceci vident. Errantis informatio: cū addi
tur: claudi ambulant. Primo nāq̄ volēs
deus cecū illuminare et ad agnitōem v̄itat̄
ordinare: exagitat grā p̄ueniendo. expur
gat et iformat. de q̄. xxvi. Sc̄do claudū
errantē in tribu informat̄ s̄ tres errores de
quo. xli. **G**

Domica tertia Sermo de epla

Gaudete in dño semp.
Philipē. vlt.
Quicūq̄ li. de alchamia d. q̄
si ferrum misceat̄ auro nūq̄
ab eo sepat̄ur: neq̄ decoctione nec aliqua
re Sic spūaliter homines qui de sua natu
ra ferri. frigidi et tardi sunt ad superiora.
ad diligendū deum et appetendū celestia
si semel igne caritatis p̄fecte deo coniūcti
suerint nulla vnq̄ aduersitatis vel mūda
ne consolatiōis decoctione possunt sepa
rari. Figuratur **Ezechiel. i.** in animalibus
pennatis q̄ cum incederēt vltra nō reuer
tebant̄. sic qui a terrenis actibz ad spūalia
transunt et deo p̄ dilectōem coniungunt̄
ad ea que reliquerāt nullatenus reflectūt̄.
Quare apl̄s ad philipē. iij. que retro sunt
oblit? ad ea q̄ sunt anteriora extēdens me
ip̄m ad destinatū p̄sequo: brauiū superne
vocatōis dei **Ihesu xpi**: de quo d̄z de pe.
di. ij. pennata. Que retro sunt oblitus fue
rat qz tp̄alia despiciens q̄ sola sunt eterna
req̄rebat. Sic q̄ iunct? deo inseparabili amo
re gaudebat cupiēs ⁊ nos ad hanc pueni
re gl̄iam. hortat̄ terrena gaudia despiciere:
et in solo deo gaudere. In quibz d̄bis
duo specialr̄ notant̄ sc̄z mentis interna leti
cia. cum d̄z gaudete. Leticie debita mate
ria. addens in domo. Debem? primo gau
dere delectabili obiecto beatitudis ad qd̄
nos deus ordinavit fruendū eternalt. de
quo nota. x. **P.** Secundo debem? gaude
re in dño. ⁊ b̄ p̄pter tria. xlv. ij. **G**

Sermo de euangelio

Dirigite ^{viam dñi. Jo}
^{hōnis. i. Agf}
^{ij. sen. di. xxxviij. dic. q. error}
maria cura cauendus ē in acq/
sitione veritatis. quia vt habet extra de be
reti. Qui alios ab errore non reuocat seip
sum errate demonstrat Et di. lxxxij. cōsen
tite videt erranti qui ad refecanda q̄ corri
gi debet nō occurrit Doctor igit melliflu
us volens se ostendere in nullo errare nec er
roribus falsitatis cōsentire viā sanctitatis
docuit dices. dirigite viam dñi. In q̄
bus vobis duo specialiter notant. scilicet
penitentie exhortatō ibi. dirigite. Spi
rite imitatio. ibi. viam dñi. Debemus pri
mo corda nostra ad deū dirigere et ad eū
recurere. xviij. q. Secundo debem⁹ xpm
imitari: et quantum possibile ē viam eius am
bulare: xxx. v. 2.

Dominica quarta sermo de Epistola

Nihil ^{mibi consci⁹ sum}
^{sed non in B iusti}
^{ficatus suz. i. corint. iij. Autor}
de disciplina scolarium dicit
oportet q̄ magister pri⁹ addiscat q̄ doce
at Et. ff. in pbeio. Oportet pri⁹ animas et
postea linguas fieri eruditas Nulla nāq̄
candela illuminat nisi prius igne accēdat
sic nec doctor docere potest si nō fuerit pri⁹ sci
entia imbut⁹ et accensus. Colēs igit aliū
de sanctitate et puritate docere: pri⁹ debet
eam addiscere et eā habere exemplariter. qz
vt dicit. ij. q. vij. c. pastoris. Clita docto
ris vel pastoris d; esse exemplaris. malo
enī exemplo multos trahunt ad inferos.
di. xl. c. si papa Adcirco ap̄ls volens doce
re mundiciā seruare. imunitatē et exempla
ritatem suam p̄monstrauit di. Nihil mi
chi consci⁹ etc. In quibus vobis duo
notant scz forma viuendi saluatiua. ibi ni
chil mibi consci⁹ Quia merēdi dispositiua
ibi. sed non in hoc Dico primo q̄ debem⁹
viuere in puritate consēcie: et ideo debem⁹
eam frequenter examinare. viij. l. xvij. q.
Secundo debemus grām petere. p̄ iustifi
catione: quia sine gratia iustificari nō possu
mus Nam scdm nichar. iij. sup magistru
Nota. xvi. post s. Sed querit vtrum
infalio grē sit prior ordine nature remissio

ne culpe. xvi. l.

Sermo de euangelio

Videbit ^{omnis caro sal}
^{lutare di nri:}
^{Luce iij. Si cut sol indifferēs}
est omne illuminabile illumina
te et viuificabile viuificare. sic sol iusticie
dei filius vult radio sue misericōdie et gratie
omnes susceptibiles viuificare et saluare
Unde de peni. di. i. deus distinctōem non
facit qui misericordiā suam omnib⁹ pmisit
glo. Deus distinctōem vel exceptionē p̄so
narum non facit: q̄ misericōdiam et remissioē
peccator⁹ a se p̄ferendam omnib⁹ vere peni
tentibus pmisit Nullū enim vere penitē
tes a se excludit vt habet xix. q. ij. s. i. Pi
cit ergo hñ euangelista: videbit omnis caro
etc. In q̄bus vobis duo notat scz. Defec
tus vltis p̄missionis. ibi videbit omnis ca
ro Effectus totalis remissionis ibi. saluta
re dei nostri. Nam cū peccante primo ho
mine omnis hō posterior culpam p̄traxit et
mortuus ē Sic pariformiter p̄ xpm dei fi
lium solū innocentē ois caro redempta ē.
quia sol⁹ potēs fuit ad liberandū: p̄mpt⁹
ad iuuandū et clemens ad indulgendū
vi. post A. Secdo notat effectus totalis re
missionis et saluatiōis nostre: qz homines
saluauit a culpa p̄ remissioē: a pugna per
defensionē. a patris ira p̄ sui traditōē. xxx
ix. l.

In die natiuitatis xpi.

Habitatibus in
regione vmbre mortis lux or
ta ē eis. Isaie. ix. Queritur
quare in hac nocte natiuitatis missa cele
bratur cum alijs festiuitatib⁹ tantū in die
celebrare liceat Rñdet thelesforus a petro
papa q̄rtus: vt habet d̄ conse. di. i. c. nocte
sancta Q. nocte sancta natiuitatis dñi sal
uatoris missas celebrent p̄biteri. et hym
num angelicū scz Gloria in excelsis i eis so
lemniter decantēt: quoniā et eadē nocte ab
angelo pastorib⁹ ē nūciat⁹: et subito facta
est cum angelo multitudo milicie celestis
laudantiū et dicentiū Gloria in excelsis deo
sup quo dicit glo. q̄ hec vba tantū dicta
sunt ab āgelo: sed alia scz et in terra par ho
mibus addidit bilari⁹ Querit secundo

quare tres misse celebrant? Respondet be-
 nar. d. in glo. extra de cel. mis. c. Consultisti
 q. celebrant ppter misterium: qm p illas
 tres missas repntat triplex stat. i. stat. an
 legē sub lege et stat. gte. **N**ā illa q cantatur
 in nocte repntat statum illoꝝ qui fuerunt
 ante legē: quoniā omēs erant in tenebris.
 Et ideo in aliqbus ecclīis dicit in prima
 missa. **P**opulus q ambulabat in tenebris
Secunda missa dicit in aurora: et significat tp
 sub lege in quo iam incipiebat ex pte scire
 xpm. sed nō plene ppter dicta legis et pro-
 pheta: et ideo cantat inter diem et noctē
 et introit. dicit **L**ux fulgebit. **T**ercia dicit in
 die: p quā designat tp. gte scz pns in quo
 orta est lux xpus dñs noster. Et ideo in of-
 ficio misse dicit **P**uer natus ē nob. **D**e illa
 sacratissima nocte pphetavit ysaias dices
 p verba thēatis. **I**n quibz dicitur duo no-
 tantur scz **I**ncōsolabilis indigentia ex par-
 te rei: cum dicitur habitantibz in regione. **I**n-
 enarrabilis clemētia ex pte dei cū additur
 lux orta ē eis. **N**am ex pte homis fuit ma-
 gna indigentia et meror incōsolabil que so-
 lus deus poterat in gaudiū pmutare per
 egressum ei in mūdum. **D**e q abacuc. iij.
Egressus es in salutē populi tui. **E**st enim
 triplex egressus filij dei. vij. **P**. **S**ecundo
 mō ex parte dei notat inenarrabil ei del-
 mentia: q bitantibz in tenebris p modū
 lucis voluit oriri. d. **J**ohānis vij. **E**go sū
 lux mūdi. hoc etenī pueniēter dicebat. p-
 pter mirabilē pductionē. inseparabilē unio-
 nem: et delectabilē opatōz. **N**ota. xxx. **S**

Monica infra octauā nativitatis de epla.
Istic deus filij suū factuz
 ex muliere: factum
 sub lege: vt eos qui sub lege
 erant redimeret. **G**ala. iij.
Habet extra de offi. lega. c. excommunicatis
 in glo. q legatus a latere missus scz card-
 nal q ē ps corpis pare: ex eo q ad lat. e?
 sp assistit p siliādo. b i legatōe sua cundo et
 redeūdo p̄t oēs excommunicatos p violen-
 ta manuū iniectione in ecclīasticas psonas
 absolueret et beneficia conferre. **S**ic spualt
 dei filij q ē substācial dei patris: sedens a
 dextris eius q̄i ligatus ab eo qui ē in hūc
 mūdū missus ad absoluendū peccatozem

excommunicatū p violentia deo facta: cōtu-
 lit homibus nō solū redēptionis remediū
 rerum etiā informatōis bñficiū: et gte sue
 pbenne subsidiū. **Q**uare ap̄ls dixit misit
 deus et. **I**n qbus dicitur duo tangitur:
 scz **P**lasmatōria legalitas: cum dicitur misit
 deus. **P**etōris necessitas. addens vt eos
 qui sub lege et. **D**ico primo q magna fuit
 legalitas dei patris mittēs filiū suū in mū-
 dū: et maxima filij pietas volētis nobiscū
 habitare: nos gubnare et conseruare. **D**e q
 bus nota. xxx. **D**. **D**ico scdo q magna fu-
 it necessitas peccatoris qui sub lege erat: et
 i lege peccauerat: lege etiā redimeret. **N**ā
 vt deus hoīem errantē ad rīam rectitudis
 dirigeret vt eum redimeret. dedit ei scdm
 tres status tres leges in statu innocentie le-
 gem rōnis. de qbus nota. xxxij. f.

Sermo de euāgelio

Non discedebat de templo
 ieiunijs et obsecratiōi-
 bus seruiēs die ac nocte. lu. ij.
Dum puerulus tenellus est pl
 alio tpe indiget sollicita cura: q: si p negli-
 gentia: pentum p̄ditatur. debent p̄ntes
 grauit̄ puniri. nam vt dicitur extra dicitur
 si. occi. c. de infantibz in glo. et in textu. **I**n-
 fans si opp̄ssus v̄l suffocat⁹ fuerit. sponte
 a p̄ntibus debet eis ḡuissima p̄nia imponi
 et maior q̄. p alio homicidio scdm **C**an.
 vij. xl. ix. annoꝝ scdm leges in foro conten-
 tioso: vt. **C**. eo. le. vna. debet insui i culco
 id ē sacco de coreo: qui culcus dicitur. cum ca-
 ne gallo gallinatio. i. castrato: vipera et sy-
 mea et inter ferales angustias. i. in s. luam
 inter feras dicitur poni: vt serpentū p̄tubernijs
 misceat. vel si regionis q̄litas tulerit in vt
 cinū mare: v̄l in amnē p̄ticiat. **E**t si neutrū
 p̄rimū est: sub̄ticiat bestijs vt omnīū ele-
 mentoz vsu carere incipiat: et vt ei celum
 superstiti. terra mortuo auferat. **E**t dicunt
 doc. q canis fugat symeā. symea gallum.
 et gallus vipam. et vipera inuenit refugiu-
 um et intrat in corp⁹ illius. **S**i dō nō spon-
 te opp̄ssus fuerit infās scdm **C**anones.
 culpa ḡui p̄cedente. puta quia i medio p̄o
 fuerit infante: tunc scdm canones p̄nia est
 imponenda. vij. vel. v. ānoꝝ. **S**i dō leuis
 culpa p̄cessit q: forte in eodē lecto: tamen

longe posuerit: possit imponi penitētia tri-
 um annorū. Si autē nulla culpa p̄cesserit &
 negligentia: et forte p̄pria morte defunctus
 licet de iure nō sint puniēdi: q̄z tamē n̄ sunt
 securi. ad cautelā p̄pter ambiguū duplicita-
 tis: debet eis imponi penitētia sc̄o3 discreti-
 one3 pietatis ad arbitriū imponētis. q̄z vt
 dicit extra de obfua. ieiū. c. consiliū et. v.
 di. ad eius dō. Bonarū mentiū ē ibi cul-
 pam timere vbi culpa non est. Nec ad ma-
 iorem cautelā dicta ad p̄positū applicādo
 quia enī puulus Ihesus virgīs filius na-
 turaliter in cordib3 deuotoz p̄ illud festuz
 spūaliter conceptus et natus ē sollicitā vlt
 habere curam: & virtutū exercitiū: q̄z si ne-
 gligentes et accidiosi ad delectatōnes car-
 nis nos posuerim? in his sine timore ob-
 dormientes natū in lecto cordis peccatis
 nostris opprimim? et suffocam? & ad etet-
 nas penas ḡuiffimas nos obligam? quare
 quilibet sollicitā curam ad ihesum puuluz
 habeat: nec de ecclia ieiunijs et orōnibus
 discedat: sed ei sollicite seruiat die ac nocte
 cum hac vidua q̄ non discedebat d̄ templo
 zc. In quib3 vbi duo notant sc̄z loci
 aptitudo: cum d̄z non discedebat: serui-
 cij p̄mptitudo. addens: ieiunijs zc. Deb3 nā
 q̄z primo quelibet vidua instar hui3 vidue
 vt ihesu digne seruiat. hoc h̄e. xij. ¶ Se-
 cundo d̄z quilibet deo seruire. xv. ¶ J. ¶ p̄-
 pter B. xlvij. ¶ zc.

De circumsione dñi

Distinquaz summati
 sunt dies
 octo vt circūcideret puer: voca-
 tum est nomē ei3 ihesus lu. ij.
 Aristotiles. i. de aia dicit: q̄ accidētia ma-
 ximā p̄tem p̄ferūt ad cognoscendū substā-
 tiam. p̄ accidentia enī res cognoscim? id
 vt earū meliorē cognitōem habeam? iuxta
 earum p̄prietates nomina imponim? No-
 mina ei sunt p̄ueniētia rebus Insti. d̄ do.
 .s. est 7 a. Quare tonatus distīniendo no-
 men dicit. Nomen ē parforatōis zc. In
 cuius signū domini? de? vt d̄z Genesis ij
 postq̄ creauit & formauit omnia: duxit in
 spū cuncta animātia ad Adam: vt videret
 quid vocaret ea Qui tūc sc̄dm conditōem
 et p̄prietatem vnicuiq3 nomē imposuit vt

et reruz differentia haberet Sic in baptis-
 mo cui libet nomē imponit p̄prium. vt ei3
 cognitō inter alios habeat. Sic etiā in ve-
 teri lege iudei octaua die circūciden- do in-
 fantem aliq̄ nomē nominabāt vt nosceret
 sic p̄iformiter postq̄ cōsummati sunt

In quib3 vbi duo notant sc̄z congruen-
 tia circumsionis: cū d̄z postq̄. Reueren-
 tia noiatiōis: addens. vocatū est nomē ei3
 ihesus De primo videm? q̄ q̄ndo homo
 vult emere castitū: agrum vlt aliq̄ tale: de
 eodē dat arram de q̄ debet esse p̄cium in
 firmitatē emptōis vlt venditōis Unde vi-
 ditur insti. de emp. vel ven. emptō. .s. nam
 Quod dare noiē dat: argumētum ē empti-
 onis vlt venditōis Ihesus ḡ volens eme-
 re hominē captū a seruitute dyaboli p̄ san-
 guinem suū p̄ciosum: in principio de eodē
 arram dedit: iuxta illud apli Empti enim
 estis p̄cio maḡ sc̄z xp̄i sanguine p̄cioso
 Sed q̄ritur an in sanguie sumus ēdempti
 a reatu peccatoz nostrorū. nota. xxiij. ¶
 Secundo rōe purgatiōis sicut enīz philo-
 sophi dicūt Omnis humor purgat p̄ san-
 guinē et p̄ sanguis minutōem Et ideo ad
 purgādū peccata que ex humore corrupto
 contraxim? voluit ihesus circūcidi & san-
 guinē fundere S3 querit quō omēs homi-
 nes possunt purgari p̄ ip̄ius sanguis effusi-
 onem Respondet q̄ sicut totū corpus pur-
 gatur p̄ vnā venā brachij cū ap̄it: eo q̄ oīa
 membra sint colligata ad inuicē p̄ neruos
 et p̄ cordas. sic p̄ effusionē sanguis n̄i re-
 demptoris & saluatoris q̄ est caput omniuz
 fideles omnes q̄ sunt ei conuicti p̄ fidem &
 dilectōem recipiunt purgatiōz Tercio rōe
 legis impletōis. videm? enīz q̄ omēs qui
 subsunt impio: legibus artant impialib?
 sic cum totū gen? humanū subsit deo arta-
 bitur lege ip̄ius: sed q̄z nos insufficientes
 eram? pius pater vt nobis subueniret mi-
 sit filium suū vt hoc onus reciperet: et p̄ no-
 bis legem impleret: iuxta illō Mathei. v
 Non veni soluere legē sed adimplere S3
 quō potuit ip̄e vñ? p̄ nobis oibus adim-
 plere. Respondet q̄ sicut adam peccante
 omēs peccauim? q̄z in eo radicalt eram?
 sic saluatoris n̄i satisfactōe. cui p̄ caritatē
 p̄iuncti sumus legem etiā adimplemus :

ita q̄ vltimus sup nos virtutem coactiuaz
 nō habeat Quarto in signū vere icarnatio
 nis Nam multoz hereticozū opinio erat
 q̄ ihesus non habuissz verā carnē sed fan/
 tasticam vt manichei dicebāt: aliqui autē
 q̄ eēt p̄substāiale deitati sicut apollinarz
 aliqui q̄ detulisset de celo: sic valētiniani
 qui omēs falsificānt p̄ ei⁹ circumcisiōez
 qz si habuisset corpus tale fantasticū: non
 in carne circūcisus fuissz nec sanguinem ef/
 fudisset: cum spūs carnē ⁊ ossa nō habeat
 Nec fuit p̄substāiale deitati qz s̄ pati eēt
 impossibile: sed illud grauitē patiebatur.
 Nec celeste fuit qz nō sumpsisset pegrinas
 imp̄ssiōes: sicut illō in circumcisiōe. S̄
 querit̄ quare octauo die ⁊ nō altero volu/
 it circūcidi Respondet̄ p̄ter tria Primo
 modo vt dicit rabbi Moyses magn⁹ phi/
 losophus iudeoz. qz ante diē octauū puer
 talem teneritudinē h̄z sicut i ventre m̄ris.
 Ideo p̄ter piculum nō ante octauū diez
 circūcidit In octaua autē die cōsolidata
 sunt mēbra pueri: ⁊ ideo tunc p̄t circūcidi
 Secūdo quia homo p̄ponit̄ ex q̄tuoz elemē/
 tis ⁊ q̄tuoz humoribz. ex quoz inclināōe
 homo multiplex peccatū incurrit Naz san/
 guis inclināt ad luxuriā. colera ad iracun/
 diam. flegma ad pigritiaz. melancolia ad
 tristitiā: cum ḡ circūcisio data fuerit in re/
 mediū peccati: ⁊ ex illis octo homo incur/
 terat peccatū pueniēs fuit vt in illatū die
 tum numero circūcideret̄ ad demonstran/
 dū se velle expellere effect⁹ ab ill. viij. cau/
 satos Tercio ad significādū q̄ octaua eta/
 te resurgentiū d̄z ab electis oīs supfluitas
 resecari Secūdo notat̄ reuerentiā noia/
 tionis: quia vocatū ē nomē eius ihesus
 et bene. ihesus enī saluator d̄z. et ille puer
 bodie circūcisus potens erat ad saluandū
 vi. ⁊ patrem placandū

In festo epiphanię dñi sermo

A dertis thesau
 ris suis obtulerunt ei mūera
 aurū thūs ⁊ mirrā Math. ij.
 Ordo rōis erigit vt scdm ḡdū dignitatē
 excellētē et valoris. alicui cultus exhibea/
 tur honoris et reuerentię Extra de maio/
 ri. ⁊ obe. c. statuim⁹ Cum ḡ magn⁹ cultus

honoris in munerū oblatōe p̄pendat̄ ma/
 gnis ⁊ dignis p̄sonis n̄ vilia: sed nobilia
 et maḡ donaria sunt offerenda. Nā vt d̄z
 extra de symo. c. et si questiones In accipi/
 endis vel dandis muneribz: p̄sone dantis
 vel accipientis q̄litas attendēda est. vicz
 vt a quo et cui: an paupi vel diuiti vel econ/
 uerfo a diuite vel locupletante datū fuerit
 nota xij. Cum ḡ qualitātē attendimus
 pueri ihesu: fuit altus in excellentia ⁊ dig/
 nitate. qz rex regū et dñs dominātū Apo/
 calips. iij. Clarus in sapientia: quia in xpo
 oēs erant thesauri sapie ⁊ scie absconditi.
 Col. ij. Potens in celo et in terra Math.
 xxvij. Data est mibi oīs ptās in celo ⁊ in
 terra Etiam p̄siderata q̄litate dantiū ⁊ of/
 ferentiū. reges fuerūt: ps. Reges tharhis
 et insule munera offerent: reges arabuz et
 sabba dona adducēt ps. lxxi. Et sapientes
 ideo d̄z. magi venerūt iherosolimā Cōgru/
 it tam ex pte accipientis q̄ donantiū mag/
 na reuerentiā ⁊ digna munerū oblatō Et
 ideo aptis thesauris suis In q̄bz v̄bis
 duo notant̄ scz Ordinata regalis oblatio
 cui d̄z aptis thesauris Mistica et doctri/
 nalis significatō. addēs: aurū: thūs: ⁊ mir/
 ram Dico primo illam oblatōem cōueniē/
 ter factam dīna ordinatōe: q̄ illa tria opti/
 ma q̄libet in genere suo reges offerebant
 Primo aurū q̄ est potioris valoris iter
 metalla Secūdo thūs q̄ est potioris odorz
 inter aromata Tercio mirrā que ē potiorz
 vigoris inter vnguenta. et illa tria mūera
 obtulerunt ad releuandū triplicē iacturaz
 et ad explanādum triplicem figurā Pri/
 mo obtulerūt illa ad releuandū triplicem
 iacturaz occurrentē in illa sacra natiuitate
 scz matris parientis necessitatē: pro cuius
 releuatōe obtulerunt aurū Erat enī dñia no/
 stra valde paup et indigēs: cum tñ eēt mē/
 dei et regina celi ⁊ mundi. hic nota de sup/
 bia ⁊ ornatu mulierū Secūdo fetoris occur/
 rentis magnitudinē. p̄ cuius releuatōe ob/
 tulerunt thūs boni ⁊ suauissimi odoris.
 Erat enī locus fetid⁹: quia natus erat i sta/
 bulo. et in p̄sepio iuxta bouē ⁊ asinū collo/
 cat⁹ Tercio vagiētis teneritudinē: p̄ c⁹
 releuatōe obtulerūt mirrā ad vnguendūz
 membra illius debilia ⁊ tenera ⁊ delicata.

pueri ihesu: q̄ nostras penalitates ⁊ infirmitates assūpsit. **S**cdo reges obtulerūt ei tria illa munera ad explanandā triplicē figurā. **I**n his enī trib⁹ munerib⁹ p̄testati sunt in puero ihesu tria fidei nostre p̄sona scz in auro excellam ei⁹ autoritatē: qz maiestatem regiaz. fuit enī de genere regio dāmitico: q̄ p̄missus erat in lege sup̄ israel regnatur⁹. **I**n thure d̄o deitatē. thuris enim in dei sacrificio iubebat̄ inferri. **E**t ille puer verus de⁹ erat: et deus erat d̄bnm: et d̄bum caro factū est. **J**ob. primo **I**n mirra nō stram hūaitatem passibile ⁊ mortalem assumptā p̄ nob. **N**am cū mirra corpa cōdunt mortuorū. patet igit̄ illa ordinate et regulariter esse oblata. **S**cdo notat̄ mistica significatō et doctrinal. scz vt apiamus corda nostra ⁊ regi xp̄o munera offeram⁹. **P**rimo de corde dilectōem et adhesiōem in auro. **S**cdo de ore laudatōem et ordē in thure. **T**ercio de corpe afflictōem ⁊ maceratōem in mirra. primo instar regum de scrinio cordis offeramus deo cordialē dilectōem et caritatē. **N**am p̄ aurū bene caritas designat̄: qz sicut aurum ē valore maximum. vigore stupidū in tenore solidum sic inter omēs vtutes caritas principatū tenet. **E**t qui hz plus: pl⁹ valet. et qui nihil: nihil valet. ymmo nihil est: nec opera sua valent. teste ap̄lo. i. cor. xiiij. **S**i linguis hominū loquar ⁊ angelorū. q. d. si linguis hoim sapientū et angelorū loqr. caritatem autē nō habē. factus sum velut es sonās qd̄ inutiliter sibi p̄tundit ⁊ alijs significat. aut cimbaliū timiēs quod sibi nō p̄dest et alios delectat. **S**cdo aurū ē restauratiū depditi. et est p̄seruatiū iam habitū ⁊ p̄fortatiū emortui cordis ⁊ debilis q̄circa ponitur in electuarijs infirmorū ⁊ caritas adueniēs restant oīa p̄cedentia merita q̄ erant depdita. et p̄seruat iam hīta et cōfortat corda n̄a debilia ad opandūz instāter opa vtiosa. ad resistendū potenter ⁊ viriliter temptatōibus malā ad sperādum cōfidenter bona p̄missa. **Q**uare **J**obā. apocal. iij. **D**icis quia diues sum et locupletatus ⁊ nulli⁹ egeo ⁊ nescis: qz tu miser es miserabilis paup̄ cecus ⁊ nud⁹. et subdit̄: sua deo tibi emere a me aurū ignitum vt locu-

ples fias ⁊ habēas quod offeras deo tuo. **I**n q̄ innuit̄ qz qui caritatē nō hz: est infirmus cecus ⁊ nud⁹. **I**stō aurum caritatis emit sanct⁹. **P**aulus duz oīa terrena arbitrabatur vt stercoza: vt xp̄m lucrifaceret. sicut enim calor solis facit hominē se expo-liare: sic feruor caritatis facit oīa relinq̄re. **T**ercio aurum rōe tenoris solidi multuz durat. **H**ic enī incipit. et in patriā vadēs nunq̄ desinit. est enim q̄i vas auri solidū **E**cclias. i. **S**ed q̄rit̄. si caritas in via q̄ ad habentēz possit amitti. **C**irca qd̄ respondē dum recitat magister. iij. sen. di. xxxi. opionem q̄run dā dicentū. caritatem semel habitam nō posse excidere: et hoc p̄bat p̄dictum apli dicentis. **C**aritas nunq̄ excidet. **D**icendū scōm Bonauen. vbi sup̄a. qz hec positio nō est opinio nec rationalis sententia. ymo error et infania potius ē dicenda. qz sacre scripture. ratiōi ⁊ exp̄imēto fidei nostre repugnat. **I**n q̄ scribit̄ p̄ria corint. x. **Q**ui stat videat ne cadat. et apocal. iij. **H**abeo aduersū te pauca. quia caritate p̄mam reliquisti. ergo caritas semel habita p̄di potest et deleri. **P**robat̄ etiam rōne: quia etiā a recta rōe dissonat si quis bene attendat. p̄ eo qz recta rōe dicat: qz caritas vie nō tollit a libero arbitrio vertibilitatem ad malū. sicut nec cupiditas tollit abilitatē ad bonum. simul ergo fiat vtibilitas ⁊ caritas: sed vbi est vtibilitas ibi p̄t esse culpa: et vbi ē culpa ibi tam caritas q̄ gratia p̄t abesse. **R**estat igit̄ qz scōm dictamen recte rōnis caritas perdi p̄t in via. p̄z etiā ex exempl̄ veter⁹ ⁊ noue legis **C**onstat qz **S**aul caritatē hūit. cuz de eo scribit̄ qz nō erat vir in isrl̄ melior eo. silt ⁊ **D**avid caritatē habuit cū de eo domin⁹ dixit. in ueni enī fm̄ cor meū: et p̄stat qz vterqz p̄ mortaliter peccauit. **S**aul in p̄seq̄ndo dauid. **D**avid d̄o in cōmittendo adulteriū ⁊ homicidiū: ergo hoc idē ostendit̄ p̄ exempla noui testa. qz discipuli domini caritatem hūerunt et apli: sed multi de discipul abierunt retrorsum scōm qd̄ d̄r **J**obānis vi. et multi apli dubitauerunt in fide. **M**atheo. vltio **M**arci ⁊ **L**u. vlt. et ergo caritatem habitā pdiderunt. igit̄ ⁊c. **D**icit̄ ergo ad argum̄tum. qz apls ostendit dignitatez.

caritatis. di. q. nō excidet: qz hic et in fūto
erit necessaria ad bñtudinē q̄ ad habitū
et quo ad actum. **H**ā fides spes et scientia
euacuabunt. et tanq̄ imperfecta nō req̄run
tur ad statum bñficū siue beatitudinē: in
qua sup̄ma nature rōnalis p̄sistit p̄fectio.
sed caritas nō euacuabit. nec quo ad bitū.
nec q̄ ad actū cū in ea principaliter bñtudo
consistat. **D**ixi sc̄do q̄ instar regū dēmus
deo offerre thūs vocalis laudatōis et orōy
nis: qz scriptū est ps. xlii. **S**acrificiūz lau
dis honorificabit me. et **D**irigat oratio
mea sicut incensum in p̄spectu tuo: vt de q̄
libet nēm dici possit illud **E**cclia. i. **Q**uasi
thūs ardens in igne positum. **H**oc primo
inflāmat. sc̄do eleuat: tercio dilatat. vltio
serenatur. **I**nflāmat nanqz primo deuota
p̄sona et orat iam interi⁹ dum accensis p̄
cordijs orat p̄ peccatōibus et peccatōy remissio
ne. **P**ostmodū eleuat sup̄ius duz orat p̄
sup̄riorū adeptōe. **D**einde dilatat vlteri
us dum orat p̄ primorū saluatōe. postre
mo serenatur et p̄sumitur ac deficit in gratia
numactōe pro donorum et beneficiorū colla
tione seipm̄ p̄uipendens. dū nihil dignū
apud se reperit qd̄ dōm̄o retribuatur. quead̄
modū p̄pheta ait. **Q**uid retribuā dōm̄o
p̄ oibz q̄ retribuit michi. vt sit de numero
illoz de quibz d̄r. **O**mnēs de saba veniūt
aurū et thūs deferentes et laudē d̄no ānun
ciātes. ysa. **D**ixi tercio: q̄ instar et mir
ram carnal afflicōis et maceratōis mirrā
penitētie et mortificatōis: qz q̄madmodū
mirra material̄ habet sapore acidū et pun
gitiū. vigorē placidū et allectiū. vigorē
intimū et p̄seruatiū. odorē optīm et dif
fusiū. **S**ic p̄nā habet sapore pungitiū
et acidum. nā est amara vald̄ in p̄senti ois
disciplina. qz nō ē gaudiū sed meroris. **can**
ticoz. iij. **I**bo ad montē mirre. omnia peccā
delet et reddit p̄sonam pulcrā et placidam
fasciculus. mirre dilect⁹ meus michi iter
vbera mea p̄morabit. **cant. i.** **H**abz etiaz
vigorē seruatiū et intimū: p̄seruat enī a
putrefactōe peccatorū. p̄pter qd̄ dic sponsa
Messui mirrā meā cum aromatibz. **can. v**
Et bz nichilomin⁹ odorē diffusiū et opti
mum **S**ultū enī redolet deo. angel et boi
bus p̄sona penitens et mortificata. vt iam

dicere possit. q̄ mirra electa dēdi suauitatē
odoris. **E**ccl. xliij.

Dñica infra octauā epiphie d̄ epla

Dolite cōforma

ri huic seculo. **Moꝝ. xij.** sc̄dm
philosophū p̄traria nō possunt
simul stare: sed mutuo se expellūt et destru
unt. sicut nigrū album. et frigidū calidum
Sic etiā rōne p̄rietatis. vt habet xij. q. i.
ecclias. **M**us in pera. ignis i sinu. serpēs
in gremio. male suos remunerāt hospites.
q̄re d̄r in puer. **Q**ui serpentē i sinu suo nu
trit patiet ab eo. hac rōne etiam xp̄ianis p̄
hibet sub pena excōmunicatōis: cū iudeis
et alijs infidelibz bitare. nec sub alendorū
puerorū suozū obtentu: neqz p̄ seruicō: nec
aliq̄ alia cā. extra d̄ iudeis. c. **F**idel. quia
sepe malozū p̄fortia etiā bonos corumpūt
xxvij. q. i. sepe. **Q**uia autē mund⁹ mal̄ ple
nus ē: ne hom̄ies iusti ab iniustis munda
nis corrupant. p̄cipit ap̄ls oibz: di. nolite
et. **I**n q̄bus d̄bis duo notantur. scilicet
Prohibitio retractiua: cum d̄r. noli. cōfor
mari. **E**xplicatō infectiua. addens huic se
culo. **P**rimo ei p̄hibitōe mali hortamur
societatem et p̄uersatōem infectiua fugere
vi. **S**ec̄do ne inficiam̄ in seculo mūdū
relinq̄re p̄pter B. x. f. **G**

Sermo de euāgelio

Ihesus pro ficiba et sa
pientia et
etate et gratia ap̄s deum et ho
mines **Luce. ij.** **S**ec̄dm natu
rales. irrigatio aq̄ pluuial̄ magis cōuenit
fructificationi arborū et herbarū q̄ aq̄ fon
tis. **C**ui⁹ rō est: qz aqua pluuialis imedia
tius p̄cedit a celo: qd̄ est cā prima omnis
vbertatis in iserioribz **S**ec̄do quia ip̄a est
subtilior: et p̄ p̄ns facilius a venis arborū
imbibit **S**ic sp̄ualiter gratia q̄ est princi
piū ois p̄fectus sp̄ualis. subito pueniens
a longinq̄ p̄ solā mētis ad deum p̄uerlōz
subtiliter totā aīam irrigat. implet et fecun
dat. **U**nde d̄ns p̄ p̄phetam **M**alachia. iij
et de peni. di. i. f. porro. f. p̄uertimini i glo.
Conuertimini ad me in toto corde vestro.
et ego p̄uertar ad vos sc̄z grām p̄mā infun
dendo **N**ali pluuia grē **I**hesus ab instātī

conceptōis fuit totaliter irrigat⁹. ḡ pficiebat sapientia. In quibus duobus duo notantur scilicet singularis augmentatio. cum dicitur ibe sus pficiebat. Virtualis fecundatio. addēs sapientia. etate et grā. De primo ē notandū quod sicut radix in terra occulta irrigata pluvia crescit. et tandē terram apit. et germen pducit. sic ibe sus puerul⁹ in utero virginitis latebat nouē mensib⁹ absconditus. nota. xliij. **S**ecūdo notat⁹ virtualis fecundatio. Nam gratia pueniens est pncipiū omnis fecundatiōis hoīs. Dum enī peccator aridus longe est a deo: nec ullū fructū meritorium facere p̄t. deus enī grā pueniente respicit. nota. xvij. **S**

Dñica p̄ octa. epipha. d̄ epla

O **D**ientes malū

adherentes bono. **Rom. xij.**
Aresto. vij. politi. dic̄ quod q̄to ali quid est peius: tāto maiori indiget cautela. q̄nto enī q̄s magis timet hostis gladiū. tāto magis armat se in aduersis. Sic cum malū culpe sit peius omī gladio accipi cum habeat aīam occidere. iuxta illud **Ezechiel. xvij. et. i. q. iij.** iam itaq̄. Anima que peccauerit: moriet̄. **D**ebem⁹ igit̄ peccatum canere et virtutib⁹ adherere. **A**d quod hortatur ap̄ls in v̄bis thematis. **I**n quibus v̄bis duo notant̄. scilicet **M**ali detestatiō cum dicitur. odiētes malū. **B**oni affectatiō: ad dens: adherentes bono. **D**ebem⁹ namq̄ p̄mo detestari malū peccati p̄pter h̄: q̄ dōis gratuitis spoliat. **zc. xxiiij.** **S**ecundo debem⁹ adherere bono virtutis cū nihil virtute sit melius. **xxxix. post. S.**

Sermo de euangelio.

Nuptie facte sūt

in chana galilee. **zc. iobis. ij.**
Secūm p̄bz ij. philicoz. **A**d omnem factionē naturālē q̄tuor dñt cause cōcurrere. scilicet efficiens. material. formalis et finalis: sicut patz in factōe dom⁹ vbi domificator est cā efficiēs. ligna et lapides et bñdōi causa materialis. dispositio longitudinis latitudis et magnitudis cā formalis et habitatiō sine defensio p̄servatiō cā finalis. **S**ic cum in formatōe et p̄iunctione viri et

mulieris omnia illa concurrūt. **P**rimo. cā efficiens. **I. de 9 a q̄ prio incepit: vt dicit extra d̄ frigi. et malef. c. lfe.** **D**eus est auctor et institutor matrimonij. **D**ixit ei deus crescete et multiplicamini. **Gen. i.** **H**oc autē de 9 bina vice dixit. **P**rimo i padilo añ peccatū: in situens m̄imonū ad officium vt eēt thorus immaculat⁹ et nuptie honorabiles: in quibus sine ardore concipient. et sine dolore parent. **S**ecūdo post diluuiū extra padilium filijs **Noe de arca egredientib⁹. vt dicit Gen. ix. itez dixit: crescete et multiplicamini: sed hoc scdm indulgentiā ad illicitum motū deuitandū: et non scdm impiū causa material est vir et m̄le. de q̄ p̄p̄tauit **Adam dicēs. hoc nūc os ex ossib⁹ meis: et erūt duo in carne vna.** **I**n quibus verbis scdm mḡm sentē. in. iij. dist. xvi. p̄p̄tauit m̄imonū. **C**ā formal ē sponsi et sp̄se fidelitas: idē dic̄ mḡm in. iij. di. xxvij. **M**atrimonū continet indiuiduā vite consuetudinē **C**oncordat illō de p̄sump. c. illō vbi dicit. **M**atrimonū est maris et femine legitima p̄iunctio indiuiduā vite p̄suetudinē retinens. **C**ausa finalis p̄les et vitatio fornicatiōis. **E**t q̄ ille cause p̄currūt in institutiōe m̄imonij: ideo bñ dicitur: quod nuptie facte sunt. **I**n quibus v̄bis duo notant̄ primo quod. scilicet **T**empaliter cōiugati debeant viuere. ibi **N**uptie facte. **S**p̄ualit̄ copulati xp̄o possint persistere. addens. sunt. **D**ico primo quod t̄paliter p̄iugati: dñt sacramentū sui ordis inuolabil̄t̄ seruare p̄pter tria. **I. xxiij. X.** **S**ecūdo xp̄o spiritualit̄ copulati deñt se p̄cipue a pctō cauere q̄ peccando sponsa xp̄i aīma fidē p̄imit. nota. xxiiij. **S****

Dñica l̄cōa de epla.

Nolite esse

prudētes apud vos metip̄os. **ro. xii. b̄t. C.** **D**e q̄s in sua cā iudicet: quod null⁹ p̄t eē iudex in p̄pria cā. **C**⁹ rō pōt esse. q̄ amore et familiaritate quā q̄s h̄z ad se naturalit̄ter posset trahi ad falsū iudiciū. **A**micitia enī et familiaritas reddūt iudicē suspectum. extra de of. iudi. dele. insinuāte i glo. **N**ā familiaritatis affectio et amor carnal veritatē impedire solēt. plerumq̄ sensus bebetant humanos et p̄uertūt opimones.

iii. q. v. accusatores Sic ad ppositū nullū
ppria estimatōe d3 se iudicare 7 p̄suptuose
extollere ne ppria affectōe decipiat Et B
hortat apls In q̄b̄ d̄bis duo notant̄
scz De nos supbe iactem? ibi nolite esse.
De primos temerarie iudicem? addēs
apud vos De primo homies iactāt se su/
perbe de tribus. xij. **D E F.** vel d̄ virtutibz
xxxvij. **A.** Secundo nō debem? temere iu/
dicare. xvij. post. **Z** vel. xxvij. **F**

Sermo de euāgelio

Aliū regni efficiēt i
exteriorē tenebras
ibi erit flet? 7 strī/
tor dentū **Matb. viij. Boe**
cius. iij. de solatōe Nullū malū impuni/
tū: n̄ bonū irremuneratū: cum ḡ vnicuiqz
iuxta merita vel demerita ius suū tribuat
siue p̄a sit afficiēd? siue p̄mio remūerād?
di. iij. c. vltio. sic boni et iusti ascendūt ad
eterna tabernacula gaudij 7 consolationis
et filij h? mundi pctōres p̄pter eoz deme/
rita efficiēt in tenebras exteriores. In
quibz d̄bis duo notant̄. scz fatuitas mū/
danorū. cum dicit filij regni. Penalitas
dānatorz. addens in tenebras exteriores.
Dico primo q̄ fatuitas maḡ ē mūdanoz
q̄ mōm vanū p̄ponunt celo. **Hā** vanitas
mundi p3 in tribz. nota xvi. **D**ñt sper/
nere mundū p̄pter bec. r. **E G.** Scdo p3
penalitas dānatorz quā p̄siderare dēn?
et cauere. v. **S J N.**

Dñica tertia sermo de epla.

Non adulterabis. ro.
xij. **A**ruē
in segetib? 7 agris erecte ter/
rent volucres ne semina aufe/
rant et destruant: 7 patibula fures terrore
cōcutiunt. Sic pena dānatorz erecta in no/
stra cognitōe. cobibere d3 a delectatōnibz
carnis: ne semina virtutū nob̄ inspirata de/
struamus: qz q̄s amor diuin? a malo non
renocat saltē pena t̄palis cobibeat a pctō.
extra de vi. 7 ho. cle. vt clericorū. d3 nanqz
transgressionis vltio homibz pctōribz esse
interdictio delinq̄ndi. cui3 pena vni? met?
sit alterius. extra de iudeis. ad liberādā
in glosa. sic consideratiōe pene quā imitat
deus adulteris: q̄ eos etiaz grauissime pu

niuit. debent coniugati terreri ne adulterē/
tur. ad qd̄ hortat apls In q̄b̄ d̄bis duo
notant̄. scz Om̄is mali abnegatio. cui3 d3
non Adulterij specificatō. addens. adulte/
rabis. Dico primo q̄ oē maluz est cauē/
duz: qz n̄ manet impunitū. xvij. **Y Z.** Se/
cundo adulteriū est speciale horrendum. p̄/
pter bec. xvij. **A**

Dñica q̄rta

Domine salua nos perim?
Matb. viij. Pla
to in thimēo dic. In oib? siue
maximis siue minimis d3 diuinū auxilium
implorari. Nam q̄ndā rome talis fuit lex.
q̄ qui met? cā ad simulacrū seu imaginē
impatoris p̄fugeret hūit emunitatē q̄ nul/
la violentia debuit iudicari. sic mō est d̄ es/
munitate ecclaz. **Cl̄. C.** de his q̄ ad stat.
p̄fugi. qui ad statuā vitandī cā metus cō/
fugiūt: si certas habuerūt cās q̄bus confu/
gere ad impatoria simulacra debuerūt: iux/
ta ac legibz vendicēt. i. defendant: sic qui
timore filiali in aliq̄ necessitate vel aduersi/
tate ad deū p̄fugiunt. filius dei q̄ ē ymago
patris: eū inuocātes defēdit et suscipit ad
miscōiaz. q̄re **Cr̄iso. de repatiōe lapsi. 7**
alle. de peni. di. iij. Talis est erga homies
pietas dei q̄ nunqz sp̄nit penitentiā. si ei
sinceriter offerat. Cū igit̄ sum? in piclis
constituti: ne pctā nostra nos ḡuitate sub/
mergāt ad p̄funda inferni p̄fugere d̄ mus/
p̄tritione cordis ad dei filiū 7 eum p̄ libe/
ratōe inuocare 7 dicere d̄ne salua In qui/
bus d̄bis duo notant̄ scz Affluentia bonita/
tis. cū d3: d̄ne salua. Refluentia tēpestas
addēs: p̄imus. Dico p̄io q̄ d3 bz affluen/
tiam bonitatis: iōo debem? eum inuocare.
nota vi. **A** vel. xij. **S.** Scdo mundus bz
refluentia tēpestatis: et iō p̄imus trib?
piculis. iij. **Cl̄ F Y**

Dñica q̄nta de epla

Dix christi exultet in
cordibus
vestris **Col. iij.** Autor d̄ cāis
dicit q̄ d̄tus vnita fortior ē
ea disp̄sa: Sic apls pace vni? est fortissi/
mus 7 fortunat? 7 filius dei vocatus iux/
ta illud **Matb. v. 7 xij. q. i.** noli. beati pa/
cifici quoniā filij dei vocabunt̄. si autē par

būana tā dulcis est, p tempali salute quāto
dulcior est dīna, p eterna salute angeloz
quā pacez apls nobis adoptat. dicēs: par
xpi: vbi sup. In qbus vbis duo notā
tur scz. Pax xpi amāda. ibi par xpi. Sac
federa pseruanda. addens: in cordibz vris
Nam xps p tres p motōes triplicem pacē
dedit. nota xxix. **S.** Secundo triplicis pa
cis federa dē m^o seruare. nota. xvij. **J**

Sermo de euangelio

Seminavit semen bonum
in agro suo. **Math. xij. Doc.**
denotus **Honauē. ij. sup. sen.**
di. i. pbat oīa a deo esse bñ. pducta. **B** sic
Quanto pducens est prius et pfectius: tā
to plus et pfecti^o influit in suū effectuz: s
deus ē pfectissimū. pducens siue agens: g
pfectissime pduxit omia. et semen bonum
et pfectū seminauit i agro suo. **Q**uare apo
stolus. i. corint. ij. et habet de deci. c. cum
non sit: neqz qui plantat neqz q rigat ē ali^o
qd: sed q incrementū dat deus: seminant
ergo bonū semen. **I**n quibz vbis duo
notant. **S.** **A** bilitas agentis. cum d^r: semina
uit bonū semen. **M**utabilitas susipientis
addens. in agro suo. **D**eus enī ē agēs abile
qd spirandū semen bone inspiratōis. **xvi.**
A. x. S. **S** cōdo cor hōis qd est ager suscipit
quēqz a dyabolo zizaniā male cogitatōis ra
tione siue mutabilitatis. **xvij. S.** vel ziza
niaz heretice prauitaz. **xvi. S.**

Dñica i septuagesima de epistola

Castigo corpus
meum et in seruitutē redigo.
1° Corint. ix. Regula iuris
est libro. vi. q qui semel ē malus: psumit
semp mal^o: et ideo qui sel in aliq deliquit
videt. pnior sp in eodē ad delinqndū. **C**ū
ergo latro pessim^o domesticus nē inimic^o.
scz corpus. s dei pceptum in paradiso sel deli
querit et aiām occiderit gulofitate: psumi
tur sp inclinātū et pceptis esse. et g cauē
dū ē ne iterū aiāz occidat. ad c^o rei memoy
riam sancti patres septuaginta dies vsqz
ad pasca numerāt: in qbus lugere dēmus
et cantica leticie dponere et ade pñs nostri
et eye matris ānuerfariū fletū et ieiunio

celebrare: vt sicut ipi gulofitate de paradiso
fuerunt expulsi terreno. ita nos abstinentia
et castigatōe reuocem ad paradysum celestē
Quō Gratianus di. xxxv. sexto die. Gu
la a paradiso regnantē expulit. sed abstinē
tia ad paradysum reuocat errantē. **I**n signuz
huius p istam septimanā legitur hystoria.
li. Gen. s creatione mūdi et puaricatōne
primi pntis: vt eo cautiores sim^o ad pec
candū: et pniores ad carnis castigatōne
Dicat igit qlibet castigo te. **I**n quibus
vbis duo notant scz. **Q**uō est corpus casti
gandū maceratōe. cum d^r. castigo corpus
meum. **D**elideriū ante eleuandū deuotōe
addens. et in seruitutē redigo. **H**ebemus
ergo corpus castigare ppter tria. i. **C. S.**
fletu. **xvij. S.** **S** cōdo dēmus mentem ad
deū eleuare opatōe. **ij. Y. vel. xxxix. S.**

Sermo de euangelio

Voca oparios: et
redde illis
mercedē. **Math. xx. Est**
regla iuris: q qui sentit on^o
sentire d^r et pmodū. et qui ad onus eligit
non debet repelli a mercede. **D**ignuz igit
et iustū est: vt q in pñti vita in agro dñico
laborāt vtutibz in celis p mercede eterna
liter reficiant diuinis dapibus: p quibus
mittens deus p^o dicit filio. **voca oparios**
In qbus vbis duo notāt. scz **D**eī ma
gna curialitas iubens oparios vocare. ibi
voca oparios. **F**ilij dei equitas volens pre
miare. addens. et redde illis mercedē. **D**i
cit ergo pmo voca oparios. q. d. **N**on ex
pecta vt te rogent et infestent. **operarios:**
non ociosos platearios. tabernarios. **T**a
les enī nō vocant ad pñmū beatitudis sed
damnatōis. **V**ocant aut consilares q bñ
laborant regendo. milites defendendo. po
pulares deo seruiendo. **xlij. S.** **U**el deus
vocat qui opant terrena abdicādo. xpo ser
uendo. et pstanter deo adberēdo. **xxij. S.**
Secundo merces opantiū stat in visione
beatitudis. **x. S.**

Dñica in seragesima s epla

Virtus in infir
mitate pficitur. **ij. Corint. xij.**
Querit mgē. iij. sent. di. iij

Quare post baptismū emāeat penalitas ho-
minis: ut puta fames: esuries. sitis et hu-
iūsmōi: cū tñ culpa original' delect' Rñdz
di. ideo ut sit fideli certandi materia. et
vicendi occasio. q̄ nō vinceret si nō pugret
Et dicit Aug. in libro de baptis. puulozū:
ut allegat de pse. di. iij. p. baptismū xp̄i il-
lud agit. ut caro pcti euacuetur. nō sic autē
evacuat' ut in carne p̄cupiscentia innata. s.
anime n̄ sit: sed ne obsit. glo. imo etiam ut
psit. de peni. di. iij. ille rex. Ubi maior pu-
gna ubi maior corona. bene igit' d̄r q̄ d̄tus
in infirmitate p̄ficiat' ¶ In q̄b' d̄b' duo
notant'. scz ¶ Possessio virtutis quā de-
bemus feruenter amare. cum d̄r. d̄tus.
Afflicctio carnis quā d̄m' patienter por-
tare. addens. in infirmitate p̄ficiat'.
Debem' eī primo d̄tutes amare: et vicia
sp̄nere. nota. xxxix. ¶ Secūdo debem'
aduersa patienter portare. p̄pter hec xxxix.
2.

¶ Sermo de euang.

Semen cecidit
in terram bonā Lu. viij. De
conse. di. ij. qui bene. habet
q̄ sacerdos q̄ nō bñ custodierit sacrificiū
et mis. ut aliq̄ aliud animal comederit. d̄z
xl. dies penitere: sed ne illud malū contin-
gat ordinavit ecclia: ut h̄t extra de cel. mis.
c. Sane. et de custo. eukaril. i. c. q̄ eukari-
stia a sacerdotib' in loco singulari mundo
et signato fidelib' clauib' honorifice et de-
uote seruet'. Sic cū d̄bū dei nō sit minus
ymo pl' videt' eē: ex eo q̄ p̄dicatio plures
uertit et pl' facit p̄pungi hōiem. ita q̄ oīa
peccata p̄ eam tollūt: s̄z p̄ corp' xp̄i tñ ve-
nialia tollunt. de conse. di. ij. iterat'. debz cū
summa diligentia audiri et in corde serua-
ri ne cadat a cord. iuxta illd' Lu. xi. Beati
qui audiūt d̄bum dei et custodiunt illud
Unde augustin' et recitat'. i. q. i. Interro-
go vos fr̄es et c. nota. xxxv. f. Hoc quilibet
attendere debet ānuente xp̄o in euāgelio q̄
habet aures audiēdi: audiat. et semen d̄bi
dei sic suscipiat. q̄ ut bona terra fructuz fa-
ciat: ut de eo verificari possint d̄ba thema-
tis. ¶ In quibus d̄bis duo notantur. scz
¶ Maiorū piculosa negligentia cum dicit'

Semen cecidit. ¶ Justorū fructuosa dili-
gentia. cum d̄r. in terrā bonam.

Dico primo q̄ negligentia d̄bi dei ē mul-
tum piculosa. ideo d̄z masticari et in cor-
mitti. Crisostom'. qui nō masticat et c. no-
ta. xxxv. f. Secūdo diligentia iustorū ē bona
audiendo d̄bum dei. Debet enim talis eē
xxxv. f.

¶ Dñica in quingēsimā de epla

Nunc autē ma-

nēt fides spes et caritas. tria
hec. maior at' horū caritas est
prime Corint. xij. Sol inter planetas est
maior. et ideo scdm' pl'm. ij. metb. pl' cale-
facit et fecundat q̄ alij. et p̄pter sui elōga-
tōnem et a p̄p̄matōz est causa generatōis
eorum q̄ fiunt natural' et corrupūt in re-
bus inferiorib'. ideo p̄bi dicunt q̄ regio
subiecta artico est inhabitabil'. et s̄b antartico
p̄pter nimīū frigus. qz sol semp' ē remot'
ab illis regionib'. et p̄ p̄secōis ibi non ē ha-
bitatio: cū nichil possit ibi generari nec p̄-
seruari. Sic sp̄ual' inter omia dona dei q̄
hominē fecundat in d̄tutib'. excellenti' est
caritas sine q̄ homo viuere sp̄ual' nō pōt.
ideo dicitur radix oīm bonoz. de peni. di.
ij. c. qz caritas. Hec enī nūq̄ excidet in fu-
turo. ubi enī fides p̄uertet in scientiā. spes
in rem. caritas autē augebit'. ideo bñ dicit'
his maior. ¶ In quibus d̄bis duo notant'
scz Virtutis ingressus. cum d̄r. Nunc autē
manet. Salutis p̄gressus. cum addit'. ma-
ior autē horū. De primo notandū q̄ volēs
saluari: debet habere p̄ statu p̄nti ingressū
p̄ fidem que est ianua et fundamētum om-
nis boni nota. ij. ¶ Secūdo volens habe-
re p̄gressum et complemētum salutis debz
habere caritatē. hec enim facit hominem
cūcta transitoria contemnere. integraliter
deo coniungere et cordialiter superna appe-
tere. nota. xxxv. f.

¶ Sermo de euangeliō.

Domine ut videā lu. xvij
Inter oīa nociua
pulueres terre solēt oculm ledere
et hōiez excecāre. p̄pter qd' nāra p̄uidit pal-

¶

pebrā q̄ scōz p̄metatorē i de sensu ⁊ sensato
 est posita in ocul hōim ad p̄seruatōem a re
 bus extrinsecis. sic vagina gladij. **U**n dicit
 Plinius li. iij. q̄ q̄n aquila venat ceruicem
 puluerē mltū colligit. ⁊ sedens sup cornua
 cerui. eū quē collegit p̄ alas ad oculm excu/
 tit. donec ip̄m in rupem p̄cipitat. Sic ocul
 lum p̄gnitōis nihil pl̄ solet ledere q̄ pul
 ueres terrene affectōis. **U**olens igit̄ dya
 bolus cape hōiem. p̄mo oculū cognitōis
 terrenis affectibz obnubilat vt lumē vita
 tis nō p̄sideret. ⁊ sic in rupem pcti cadat.
 sap. ij. **E**xcecavit eos malicia sua: ⁊ tal me/
 rito d̄r cecus: quia vt d̄r. xlix. di. s̄. b̄inc et
 enim. **C**ec? q̄ppe est. q̄ sup ne p̄templatōis
 lucem ignorat. q̄ p̄ntis vite tenebris p̄sus
 dū venturā lucez neq̄q̄ diligendo p̄spicit
 et quo gressus opis dirigat nescit. h̄c igit̄
 nisi p̄ xpm̄ illūinet: nunq̄ lumē celi ⁊ bea
 tudinis videbit. **Q**uē igit̄ xps̄ interrogat
 quid velis vt sibi faciat. merito r̄ndet. d̄ne
 vt videam. **I**n q̄bus d̄bis duo notant̄
 scz **N**ecessitas inuocatōis. cū d̄r d̄ne.
Ignobilitas excecatois. cū addit̄. vt videaz
Nā peccator in cognitōe cecus necessario
 deū inuocat. p̄ illuminatōe: quia d̄ns ingre
 diendo animā p̄ grām p̄ficiētē eā infor/
 mat et illustrat. nota. xxvi. **G.** **S**ecundo
 notat̄ ignobilitas excecatois: p̄didit enim
 hō p̄ peccatū triplicē visionē cognitionis.
 nota. xxvii. **B.**

Dōnica prima post festū **P**alce.

Necessitas victoria q̄ vincit mū
 dum fides nostra. i.
Jobānis. v. **M**iles d̄ armatura
 qua cūcta tela triumphat merito
 gloriatur ⁊ letat̄. sicut i croniciis francozū
 legitur de karolo magno ipatore: q̄ gladio
 sibi a deo p̄ angelū missō omia vicit ⁊ supe
 rauit. **S**ic miles xpi merito gliari d̄z de fi
 de q̄ est armatura potens oia tela neq̄ssimi
 dyaboli ignea ertinguere. **E**p̄b. vi. **N**ā cū
 oē q̄ non est ex fide lit pctum. extra de re/
 scrip. q̄m̄ omne. ⁊. xxvii. q. i. s̄. i. **A**duerfa
 rius hūani generis p̄nceps mūdi h̄. infi/
 nitis telis et iaculis p̄suevit nos impugre
 gula. luxuria ⁊ sic de alijs. quē n̄ vincere
 uec supare possumus nisi fide resistamus.
 quia si sagitta gule q̄s p̄cutit. fides vincit

sobrietate. si iaculo luxurie. vincit fides ca
 stitate. **S**i autē superbia. vincit fides hu
 militate. si auaricia fides vincit largitate.
Ideo dicit apls̄ **H**eb. xi. **S**cti p̄ fidē vice
 runt regna: opati sūt iusticiā. q̄re **J**ustinia
 nus xp̄ianissim? **V**tutē p̄gnoscēs fidei dicit̄
C. de sūmia trinita. in principio. **C**ūctos
 p̄plos q̄s clemētie n̄re repit impiū. in tali
 volum? religione. s. fidei versari: q̄m̄ bec ē
 vita ⁊ victoria q̄ vincit mōm. **I**n q̄bz
 d̄bis euāgelista xpi militibz duo specialit̄
 oñdit. scz **T**riumphū vicioz nobilissi
 mum. cū d̄r. **H**ec ē victoria q̄ vincit mōm
Gen? armoz secretiss. mū. cū addit̄. fides
 nostra. **P**rimo enī triumpham? q̄tuoz vir
 tutibz cardinalibus. xxij. k. **S**ecundo
 debem? induere armaturā fidei. p̄pter bec
 ij. **S**ermo de euang

Affer digitum

tuum huc. et vide manus me
 as et affer manū tuā: ⁊ mitte
 in latus meum et noli esse incredul?. **J**o.
 xx. **U**olens puulū informare digito suo lit
 teras libri ad oculū sibi d̄monstrat vt cer
 tius cognoscat. quia scōo de aīma. **T**actus
 in homie est p̄fectissimus sensus. quod p̄z
 quia scōm hūc sensum cognoscuntur inge/
 niosi. **U**olles carne enī fm̄ philosophum
 sunt apti mēte ⁊ duri carne inepti. q̄s enī
 visu ignorat p̄ tactū certificat̄. **U**olēs igit̄
 d̄ns noster discipulo incredulo resurrectō
 nem suā quasi incio puerulo mōstrare di
 gitis suis l̄as vulneruz libri dei viui ap
 plicauit: ⁊ nō solū tactu: sed etiā visu ⁊ au
 ditu q̄ testimoniū in iure admittit̄. extra d̄
 testi. cum cām: ⁊. iij. q. ix. testes in glo. p̄ba
 uit dicēs ei. infer digitū. **I**n q̄bus d̄bz
 duo notant̄. scz **L**iber vite intus ⁊ fo
 ris scriptus l̄is amoris. cū d̄r. infer digitū
Dica iusticie signata p̄ totū materia timo
 ris addens. noli esse incredul?. **P**rimo
 hunc libruz debem? inspicere ⁊ conatū no
 strū infigere. et studem? in eo l̄as p̄passio/
 nis. amoris. ⁊ timoris. et hoc q̄n deuote at
 tēdim? quō fuit in p̄sep̄io mirabiliter va
 giens. xxvii. k. **S**cōo bi digiti p̄tinent
 materiam timoris rōne. n̄re ingitudinis
 vi. l.

Dominica scda de epla.

Christus passus est p nobis: vob relin-
quēs exemplū vt seqmini ve-
stigia ei. i. Petri. ij. **U**lato-
res vbiq̄ p viā ignotā vadunt ducto-
rem scientē dirigere lūme desiderant. In
principio enī vie p̄uis error maxim⁹ fieri
in fine: vt dicit. i. celi. Sp̄iales igit̄ p̄latū
h̄nt ductorē q̄ dicit eē pudic⁹: vt morib⁹ et
verbis pudorē indelineret exhibeat: dis.
xliij. c. pudicus. **S**eculares vō regē q̄ dicit
etiā esse p̄positus moze et vita qz vt dicit. xi.
q. iij. p̄cipue. disponit oib⁹ regis ad exem-
plum. xp̄iani vō generalit̄ oēs vni h̄nt du-
ctorem vite eterne q̄ est xp̄s quē sequi de-
bem⁹ vt hortam̄ in vob̄ thematicis. **I**n q̄-
bus duo notantur. scz. **P**redecessoris neces-
saria imolatio. cū dicit. Xps passus ē p nob̄.
Successorū voluntaria imitatio. cū addit.
vt seqm̄i vestigia ei. **D**ico primo q̄ xp̄s
necessario imolatus est vt. i. crimina nostra
expurgaret. ligamina dissolueret. et herē-
ditatem eternam nob̄ impetraret. xij. **Z**
Debem⁹ q̄ scdo voluntarie seqm̄i in his. xvij
x. xij. **G**. xiiij. **C**. xij. **P**. **D**. **R**.

Sermo de euāgelio.

Ego sum pastor bonus et cognosco
oues meas: et cognoscūt me
mee. **J**o. x. **L**ex dicit. ff. loca-
ti et conducti. qui mercedē. q̄ q̄ mercedē
accipit p custodia alic⁹ rei. si rei h⁹ piculū
et custodia p̄stat. id ē tenet diligentē custo-
diam adhibere. qd̄ si nō fecerit et rez ex ne-
gligētia perdidit: tenet satisfacere. q̄re
dicit extra de re. iur. q̄uis. q̄ si lupus ouē
recipiat ignorātia pastoris eū non excusat
Sic pastor eccle p̄lat⁹ q̄ mercedē suscipit
tp̄alē bonoz eccle: q̄ etiā p̄ducit p̄ merce-
de vite eterne curā sollicitaz sup gregē xp̄i
fidelium h̄re dicit. ne lup⁹ rapax. i. dyabol⁹ gre-
gē sepet et oues duoret. alias dabit animā
suā p̄ s̄bditū. **C**ū h̄iero. ad nepotianū: et
alle. xv. di. c. esto. **P**ascite eū q̄ vob̄ p̄mis-
sus ē gregē dñi: nō ut dñantes in dero. s̄
forma sc̄i gregis et aīo: vt cū appuerit prin-
ceps pastorū p̄cipiatū imarcessibile gl̄ie
coronā. q̄ enī b̄ facit merito dicit. ego sum

pastor bonus. **I**n q̄bus vob̄ duo notant̄ scz
Ulta pastoris diligens in regēdo. cum dicit
Ego sū past. bo. **U**lta inferioris obediens
in seq̄ndo. cū addit. et agnoscūt me mee
Primo enī vita pastoris i regendo dicit eē ta-
lis. xxiij. **T**. **U**. **S**ecdo vita inferioris dicit eē
tal in obediendo. xv. **P**. **D**. **R**.

Dōnica tertia. ser. d epla

Obscuro vos tanq̄m adue-
nas et pegrinos.
abstinere vos a carnalib⁹ desi-
derijs q̄ militāt aduersus ani-
mam. i. pe. ij. qui aliū bñ diligit: vie si no-
uit p̄dicat dispendia et discrimia. **C**ū ḡ in
hac vita et misabili pegrinatioe: nihil pei⁹
et dñabilius sit hōi et impeditiū premij
beatitudinis: q̄ carnal⁹ delectatō q̄ oēm car-
nis culpā adolet. i. nutrit. de pe. di. i. p̄t̄ fie-
ri. **P**etr⁹ sinceriter diligēs nos. p̄dicat e⁹
malū et hortat̄ abstinere in verbis themā-
ticis. **I**n q̄bus vob̄is duo admonet. scz
Ad habendam mortis memoriā. cum dicit
Obscuro vos tanq̄m aduenas. **A**d domā
dum carnis lasciuam. cum addit. absti-
nere vos a carnalibus desiderijs. **P**ri-
o enī sicut pegrinus semp cogitat de termino
sic nos de morte cogitare debemus. xvij.
E. xxx. **D**. **S**ecundo lasciuia carnis est to-
manda p̄ tria. nota. xij. k. v̄l per abstinen-
tiam. xxiij. **L**.

Sermo de euang.

Non videbitis me. **J**ob. xvi
Post serenitatē expectatur
tempestas et conuerso. sic post p̄spitatem
huius vite sequit̄ tempestas valida moze
eterne. sicut patet. **L**uce. xvi. in diuīte epu-
lone: qui hic induebat purpura et bysso et
quotidie epulabat̄ splendide. et sequitur q̄
mortuus est et sepult⁹ in inferno. **S**ic igit̄
diues dicit. habeo hic omnia solacia et mū-
digaudia. **R**espondet sibi christus. **N**o-
dicum. scz durabit: et non videbitis me scz
eternaliter. **U**nde **C**laudian⁹ de peni. di.
iij. **Q**uid ergo. in glosa. **V**aligni tollūt in
altū. i. statū p̄spitatis vt lapsu gūori ruāt
nec timeāt q̄ hic tribulāt qm̄ etiā xp̄s dicit.

modicū. scz durabit ⁊ videbitis me. p re/
 muneratiōe eternaliter. **Debem⁹** igit hie
 libenter aduersa sustinere. ne pena ⁊ eternā
 videamus. qz modicū durabit ⁊c. **In** q
 bus vobis duo notant. scz **In** stabilitas
 p̄sentatis. cum dic. modicū. **Durabili**
 tas penalaris. cum addit. et nō videbitis
 me. **Primo** eti status maloz ē execrabil
 ppter instabilitatē. infidelitatē ⁊ anxietatē
r. f. G. xlvi. p. qz facit piculose mori.
xij. l. Scdo est repbabilis ppter acer
 bitatez penarū. **ij. G. v. p.** et durabilitatē
rv. B. B. B.

¶ **Dñica** q̄rta de epla.

Abiicientes omnem imū
 ditiā ⁊ abū/
 dantiā malicie. in mālnetudie
 suscipite insitū verbū quod p̄t sal
 uare animas vestras. **Jacobi. i.** Homo so
 licitus est purgare vestes. man⁹ ⁊ faciem
 ne macula scandalizet. sic solite debet pur
 gare cor a malis affectiōibz. corpus a ma
 lis opibus: vt deo placeat. qui ei habet su
 am grām infundere: qz als non infundit.
rv. q. i. nec is. Cū interficit impius xp̄us
 infundit: et vbi abominatio abolet id ē tol
 litur de terra. s. corde terreno sanctificatō
 consecrat. **Figurat** **Nūeri. iij.** quādo de⁹
 dixit filijs israel. **In** ea die q̄ interfeci om
 ne primogenituz egypti. i. vicia. sanctifica
 ui mibi oē p̄mogenitū israhel. scz virtutes
 ⁊c. **Unde. xxxij. q. i.** Cū renunciat impio
 bitati statim assilcit virtus. **Egressus** enī
 malicie virtutis opat ingressuz. sic abijci
 endo imundiciā peccati. suscipim⁹ vbum
 qd̄ est xp̄s. **In** qbus vobis duo notant
 scz **¶** **Quomō** necessario purgamur a pec
 catis. cū d̄ abicientes ⁊c. **Gratia** suscipit
 a purgatis. cū addit. suscipite insitū vbum.
Prō dēn⁹ nos a peccatis mūdare. **rv.**
l. et. iij. A **Secūdo** debem⁹ grām postu
 lare. **xij. B.**

¶ **Sermo** d̄ enāg.
 ad eum q̄ misit me.
Job. xvi. Legat⁹
Uisitata puincia reconciliata
 patria peccato negotio redire
 ad curiā p̄suevit. **Nā** vt d̄ de p̄se. dist. i.
 null⁹ ep̄us. qui ponit p̄cipiū supplere d̄z
 vsqz ad finē. **Magis** enī de linqz q̄ inter

ruptā cām dimittit q̄ qui nūqz ad cām p̄
 uenit. in auten. d̄ litigios. s. om̄e. coll. viij
Sic dei fili⁹ a deo p̄t missus inceptum ne
 gociū n̄re redemptōis: sine interruptōne
 fidelit̄ p̄pleuit. pacto aut negotio recōcilia
 tionis. volēs ad curiā celestis patrie redi
 re dixit suis discipulis. **Vado** ad eum
In qbus vobis duo notant. s. **¶** **Termin⁹** a
 quo ē relinqndū. cū d̄. vado. **Terminus**
 ad quē est appetendū. addēs. ad eū q̄ misit
 me. **Dico** p̄rio q̄ mō⁹ q̄ ē termin⁹ a q̄ re
 linqndū ē ppter bec. **x. f. G.** **Scdo** termi
 nus ad quē. s. bitudo est appetēd⁹. **xij. l.**

¶ **Dñica** q̄nta ser. de epla.

Huius vana est
 religio. **Jaco. i.** Sicut vidē⁹
 q̄ homo depictus nō est bō s̄z
 quoddā rep̄ntatiūū hoīs: qz scdm̄ regula
 topicalē ⁊ maxīmā **Aresto.** cui nō puenit
 diffinitō nec diffinitū. sed homo depictus
 nō est animal rōnale: q̄ nec bō: sicut nec bō
 d̄ religiosus ppter bitum. sed ppter regu
 larem observantiā. habitus enim nō facit
 monachū: sed professio. extra de regul. c.
 p̄rectum. et **C. de sacrosan. eccl. l.** qui sub
 p̄tertu: nec p̄fessio oris facit xp̄ianū: s̄z ope
 ris executio. **Fides** enī sine opib⁹ mortua
 est: vt dicit **Jacobi.** **Nec** cohabitatio con
 iugem nisi seruent fidem: nec continentia
 viduam sine p̄posito de cetero in futurū
 abstinendi: nec corp̄alis integritas virgi
 nem. nisi assistat mentis integritas. **Tole**
 rabilius est nanqz mētem virginēz q̄ car
 nem habere. **xxxij. q. v.** tolerabilius **Homo**
 enim cuiuscunqz status: vite. regule sit. si
 sacramēta sui status nō seruat. hui⁹ vana
 est religio **¶** **In** qbus vobis duo notant
 scz **Laboris** fictio damnabilis. cum dicit
Huius vana est. **Honoris** perditio ineni
 tabilis. addēs. religio. ⁊c. **Debem⁹** enī
 in laboribus nostris cauere fictionem: sed
 sic ordinari q̄ opa nostra sint superius ele
 nata. nota. **ij. v. vij. G. B.** **Secūdo** debe
 mus sacramēta religionis seruare. **Cleric⁹**
 bec. **v. C.** religiosus. bec. **xxxij. x.** **Lanic⁹**
 bec. **rv. k.** **Coniugatus.** **xxxij. v.** **Uidua**
 bec. **xxxix. l.** **¶** **Sermo** de euanglio

Uidentibus illis eleuatus est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Dicunt tamen alij quod ascendendo motem motus eius aliquoties fuit successiuus: sed postquam susceptus est a nube in momento et subito per oes. vij. orbes fuit assumptus. Virtute divina. cuius ratio est: quod quanto maior et fortior est potentia agentis: tanto minus requirit de tempore in quo agit. Si quis enim aliquid facit vel facere potest in vna die. quod habet potentiam duplicatam. hoc idem potest facere in media die. Cum igitur deus habeat potentiam infinitam. et de virtute propria ascenderit: sic per ysaie. Gradus in multitudie virtutis sue videtur quod non successiue sed subito ascenderit septem orbes super celos. scilicet lune martis mercurij. etc. Unde refert rabi moy. quod quodlibet celum habet in latitudine tantum spaciuz quantum continue pertransiret homo per via plana in quingentis annis. et distantia inter celum et terram est similiter ut dicit quingentorum annorum. et idem cum sint. xij. celi erunt secundum ipsam a centro terre usque ad percaum celi saturni. quod est celum septimum septem milia annorum. et septingentorum annorum. i. tantum spacium quantum de via plana aliquis iret in. vij. milibus septingentis annis si tantum viueret. Ita tamen quod quilibet annus sit. ccc. diebus. et iter cuiuslibet diei quatuor miliarium: et quodlibet miliarium. lxxij. miliarium passuum siue cubitorum. hec rabi moy. Et ante hoc verum sit. scit deus qui omnia hec habet imponere et mensura. Super hoc est opinio cuiusdam astrologi. quod completis istis annis a creatioe mundi. i. septem milibus septingentis annis: tunc motus deficient: quia sic christus compleuit cursum suum dum fuit in celo per tantum spacium transendo sic completis predictis annis deficient mundus. Et ita a creatioe mundi usque ad diem ascensionis fuerunt anni quingentis milia ducenti triginta duo. Nam christus ascendit tempore quo erat triginta trium annorum secundum Augustinum de mirabilibus sacre scripture. Nunc autem secundum Hieronymum a creatioe mundi usque ad urbem perditam fuerunt anni quatuor milia quingenti. lxxiiij. Ab urbe condita usque ad natiuitatem christi anni septingenti quindecim: quoniam regnavit in iudea rex achab: et christus vixit. xxxij. annis. Sic computando ab anno incarnatiois. M. ccc. lxxiiij. in quo scripsi hunc librum. transierunt anni. vi.

milia. vi. c. lxxij. In vobis premissis in themate duo magna preconiunt. scilicet Potentia deitatis: quod assumptus est. Congruentia moralitatis: addens in celum. De primo quod magna preconiunt potentia dei quod ultra omnem virtutem naturalem christum sic exaltavit subito per. xij. mansiones celi. xxxij. Congruunt christum sic in celum ascendere post labores: ut instrueret moraliter volentes per mortem celos ascendere. quod hic primo ascendat ab inferioribus per affectum in deum. xvi. Y. ¶ Dominica infra oct. ascen. d. epla

Estote prudentes

et vigilate in orationibus. i. pe. iij. Procurator diligens quod vult citius impetrat quam desidiosus et piger quia ut dicitur extra de prebentia. ex parte in glosa. vigilantibus et non dormientibus subueniunt iura. Cum igitur ignorantia similes et negligentia multis presentent ruinam. hortatur apostolus nos esse prudentes et vigilare etc. ¶ In quibus vobis duo facit. scilicet ¶ Reddit nos prouidos in agendis. cum dicit. estote prudentes. Facit nos sollicitos in cauendis. addens. et vigilate in orationibus. ¶ Primo debemus esse prouidi in agendis. Cat. x. Estote prudentes sicut serpentes. nam prudentia cauet falsas persuasiones. xxxij. P. facit caute ambulare. xxxij. C. Secundo debemus esse solliciti in cauendis. xxxij. C. Et sit vigilando. iij. D. ¶ Sermo de euangelio

Ita vobis a patre spiritu veri tatis. Io. bannis xv. Quibus bona vindemia permittit maiori. cum diligentia mundat et parat vasa ad vinum vasandum. Sic cum spiritu sanctus fidelibus permittat quod dulciter solet inebriare et consolari deuotos sua gratia: deest diligentibus corda et habitacula spiritus sancti mundare ad eius suspensionem. vñ de pe. di. i. c. porro. §. hinc etiam per eundem. Si cor nostrum vñdicitur a malo conuertitur. mox sue peruersitatis fructum meretur scilicet spiritus sancti quem dominus permittit. di. ¶ In quibus vobis duo notat. scilicet ¶ Habilitas pueniens ad spiritus sancti suspensionem. cum dicit. Mittam vobis a patre ¶ Utilitas pueniens per eius inbitationem. addens. spiritum veritatis.

Primo demus nos disponere ad recipiē
dum spūsanctū et cor purgare a fordibus
iiij. A. Secūdo demus eius utilitatē p̄sede
rare. dum enī sum⁹ purgati recipim⁹ grāz
spūsancti. xxij. T.

In die Penthecostes

Paraclitus spi
ritu sanctus q̄z mittet p̄r i no
mie meo. ille vos docebit
omnia. Jo. xiiij. Querit vtr
spūsanctus solū a patre mittat̄ tempale
Et videt q̄ sic ex v̄bis thematis. In op
positum et p̄ v̄itate est magister. i. sentē.
di. xv. qui sic inq̄t. cum spūsanctus datur ho
minib⁹ a patre ⁊ filio. q̄d est ip̄m t̄p̄aliter
p̄cedere ab v̄troq̄z vel mitti. ⁊ q̄z spūsanctus
est vnus de⁹ cū p̄re ⁊ filio: dat se: et datur
sive mittit se: ⁊ mittit. Dat q̄dem seipsum
inquātum deus. et dat inquātum donuz.
et rō magistri p̄t sic formari. Omis opa
tio dei ad extra cōmunis est trib⁹: sed do
natio siue datio spūsancti est q̄dam operatio
ad extra. q̄ est cōmunis trib⁹. maior patet
p̄ beatū Aug. quia opa trinitatis ad extra
sunt indiuisa. Ad argumentū v̄bi thēat⁹
Dico q̄ missio patris nō excludit missiōz
filij: licet filius dicat quē pater mittet i no
mine meo: sed significat solū principalita
tem autoritatis et origis. In q̄bus v̄bis
duo notari p̄nt. scz. Patris eterni sin
cera dilectio. cum d̄r. Paraclitus quē pa
ter mittet. Spiritu sancti fructifera rece
ptio. cum addit. ille vos docebit omnia.
Dico primo q̄ de⁹ pater tam seruēter ho
minē diligit. q̄ spūsanctū mittit ei: q̄ to
taliter cūcta transitoria cōtemnit. nota. xx
xv. A. Dico secūdo q̄ receptō spūsancti
est fructifera p̄pter tria. ix. J. k.

De sancta trinitate

Credite in domino et se
cūri eritis. scōi
palip. xx. Nota introductōez
sermonis et p̄secutionē de sc̄tā
trinitate. vij. A.

Dominica p̄ma post trinitatis

Diligamus deū: qm̄
ipse pri
or dilexit nos. p̄me v̄bis. iij

Cycero p̄bs dicit q̄ reuerendū est bonis
non reddere vices suis b̄nfactorib⁹. vnde
quāto alicui plura bona p̄municant: tanto
magis diligere d̄z. ar. ij. q. iij. q̄nto. ⁊ d̄ pe
nitētia di. iij. s. q̄ autem. et infra septies.
Et plus obseq̄ tenet. et plus puniri d̄z. cū
si fuerit obsecut⁹. ar. C. de pdu. ⁊ p̄cura. l
p̄ducto in fi. li. xi. Cum igit̄ dilectōne qua
deus diligit: nos multa recepimus. puta
bona creatōis. recreatōis. reconciliatōis.
merito vices reddere debem⁹ ⁊ deū dilige
re quoniā prior dilexit nos. In quibus
v̄bis duo notant. scz. Exercitiū gr̄iosuz
q̄d exprimit̄ in caritate cū d̄r. diligamus
deum. Beneficiū copiosum q̄d colligitur
ex amoris prioritate addens. quoniā p̄or
t̄c. Primo debem⁹ habere exercitiū gr̄io
sum ⁊ d̄ū diligere. xxvi. C. D. Secūdo
considerare dem⁹ eius b̄nficiū fructuosuz
q̄ prior nos dilexit. xl. J.

Sermo de euangelio.

Estote mi
sericordes sicut pater vester
misericors ē. Lu. vi. Omne
agēs quod in actiōe sua p̄t de
ficere indiget regula dirigente: quia q̄ nos
in miserando possum⁹ deficere et p̄patiēdo
q̄z nimia misericōdia ducit ad vacuitatē siue
fatuitatē: et nimis p̄ua ad rigiditatē: sed
mediocris ⁊ discreta in veritatē ⁊ sancti
tatem. Debem⁹ igit̄ inspicere regulaz diri
gentem q̄ est de⁹ q̄ libenter ignoscit et p̄m
pte indulget. vñ Ambro. in li. de paradiso.
et alle. d̄ peni. di. i. libenter. loq̄ns in p̄sona
dei dic. Libenter ignosco. p̄mpte idulgeo
misericōdiam volo q̄ sacrificiū: q̄z p̄ sacrifici
um iustus commēdat. p̄ misericōdiam id est
p̄ opa misericōdie pctōz redimit̄. Estote ⁊c.
In q̄bus v̄bis Lucas duo oñdit
Preceptum instructiū q̄d sit erequen
dum. cum dicit. Estote misericordes.
Exemplū directiū q̄d est intuentū. ad
dens. sicut pater vester. Primo enī dem⁹
esse misericordes ⁊ vn⁹ alteri compati p̄
tria. xij. D. xij. k. Secūdo debem⁹ inspi
cere misericōdiam dei. qui ex misericōdia clemen
ter indulget. nota. vi. D. Sz q̄rit an oī
bus petentib⁹ misereat. xxij. D.

De corpe xpi.

Accipite et man-

ducate hoc est corpus meum. Mat. xxvi. Introductio et persecutio totius sermonis de corpore christi habetur xliij. S. L. C. F. Y.

¶ Dominica secunda de epistola

Qui odit fratrem suum homicida est prime Jobis. iij. Secundo leges ff. ad legem Cornelia de sicarijs. Non solum homicida reputatur qui interficit gladio: sed etiam qui parat potiones veneni: ut etiam habet extra de homicidio. si aliquis. qui homicida est qui dat mulieri sterilitatem. vel qui abortivum facit causa libidinis vel odij. Dicitur io. an. Causa libidinis. puta quod est mulier quam non decet esse gravidam: et ut libidini libertus vacet. Causa odij: quod forte non vult illum vel illam habere filios vel filias. ut sit ingrata coniugij vel ut illa succedat ab intestata. Sed quid de illo qui dedit mulieri mala medicamenta amoris causa: non ut interficeret et mortua est. Dico quod puniatur sicut ac si occidisset quia dabat opera rei illicitae. ff. de penis. l. si aliquis. Sic ad propositum: cum odium sit venenosa potio vnde omnia mala perveniunt: et frequenter mors spiritualis et corporalis qui habet potestatem alicui patet et fratri suum odit: homicida est ut hic dicitur. ¶ In quibus duobus duo apertius ostendit. scilicet ¶ Invidia abhorrenda ad modum veneni. cum dicitur Qui odit. Homicidium execrandum instar gladii. addens. homicida est. ¶ Primo debemus invidiam cavere propter beatrix. L. Secundo homicidium abhorre propter beatrix. xxxviiij. f. ¶ Sermo de evangelio.

Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos. Lu. xiiij. Magni regis et potentis est facere liberale convivium principibus et servis suis. sic legitur. Dest. primo: de rege medorum Assuero. qui regnavit ab india usque ad ethiopia super. cxxviij. provincias. tercio anno imperij sui iussit parari in vestibulo orti sui: quod regio cultu et manu confectum erat: magni convivium principibus et servis. bibentes aureis poculis et alijs vasis preciosis. sic dei filius rex celi et terre. iij. an. id est tempore a deo ordinato. paucis in vte

ro virginis. partim supernaturali. partim naturaliter. convivium magni omnibus servis suis quod durabat usque ad cenam domini: in quibus poculis aureis. i. ferventis caritatis sanguine suo precioso sunt potati. quo poculo nihil preciosius de se. vi. ij. Nichil in sacrificijs maius esse potest quam corpus et sanguis christi: nec ulla oblatio hac potior est. sed hec omnes precellit: quod pura conscientia domino offerenda est. et pura mente sumenda atque ab omnibus veneranda. Dicitur igitur merito quod homo quidam. scilicet christus fecit cenam magnam etc. ¶ In quibus duobus duo specialiter notantur. scilicet Convivium sollemnitatis ex nobilitate spectantis: quod homo quidam Convivium liberalitatis ex curialitate invitantis. quod vocavit multos. Dico namque primo quod sollemnitatis huiusmodi notatur et eo quod quidam homo illud paravit: non communis homo: sed singularis deus homo. iste homo carne in ara crucis assatum igne caritatis dedit iter agentibus. xliij. E. Secundo notatur liberalitas ipsius invitantis quod vocavit multos non omnes: quod vos mundi estis: sed non omnes: sed solum talis dispositos xviiij. D. xliij. f. ¶ Dominica. iij. de epistola.

Humiliamini potenti manu dei ut vos exaltet. i. pe. vlt. Saltantes presueverunt se inclinare et incurvare ut alti saltent. sic qui sursum ad dignitates spirituales et temporales exaltari petunt. primo se per humilitatem incurvant. Cuius ergo gloriosa in cantico suo de hoc gloriatur ex humilitate dignificatus dei. Resperxit humilitatem ancille sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quare etiam dicitur. di. xl. c. multi facerdotum Quicumque desideraverit primatum in terra inveniet confusio nem in celo. nec festinet quis quomodo appeat alius maior: sed primo quod omnibus inferior videatur. si igitur cupitis exaltari sursum ad celum: hic humiliamini. ¶ In quibus duobus apertius ostendit. scilicet Profunditatis profundam inclinationem. cum dicitur. Humiliamini sub potenti. Humilitatis iocunda elevatio addens. ut vos exaltet. ¶ Primo debemus nos tripliciter humiliare. xij. k. L. Secundo humilitas habet per hominis exaltatione tria paria. ij. ¶

¶ Sermo de evangelio

Non peccatores

h recipit. **Lu. xv.** Medicus debite infirmum curare incipit quando morbum peccantem expellit. Nichil ei valeret medicina cum gladius persisteret in plaga. Cum igitur ut dicitur extra de peni. et re. cum infirmitas corporalis infirmitas quibus perveniat et ante infirmitate sicut ex peccato. sic discipuli christum interrogabant de ceco nato. Rabbi quis peccavit. hic autem putes eius ut cecus nasceretur. putantes omnem infirmitatem corporalem ex peccato pervenire. Qui enim infirmum recte vult medicare et curare: debet incipere a cura anime. a quo perpendiculariter pendet cura vicij corporis. et hoc statuit ecclesia: ut dicitur ubi supra: quod medici corporum ad infirmos vocati. ante omnia debent illos ad confessionem inducere: nec debent pro salute corporis aliquod periculosum anime consulere. Sic saluator noster medicus animarum et corporum cepit primo peccata ab infirmis peccatoribus expellere et curatis peccatis corpus sanare. igitur recepit peccatores ut eorum animas curaret: sicut hic dicitur. In quibus verbis duo notantur. scilicet. Saluatoris gratia misericordia. quia hic scilicet filius dei. Peccatoris magna consolatio: quod eum recipit. Primo dico quod misericordia dei est magna quia occurrit. amplexatur et totam peccatorem venientem. **xxij. B.** Secundo peccator debet gaudere quod deus est ita misericors: et debet ad eum recurrere. **xxij. B. C.**

Domica quarta de epla

Existimo quod non sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam que revelabitur in nobis. **ro. viij.** confuavit homo pro parte sua accipere quod plus ponderat in statera. Sic in statera equitatis dei sunt posita duo. scilicet adversitas et prosperitas huius mundi. Si ergo volumus eligere quod plus ponderat. debemus adversitatem eligere. et postea habebimus aliam prosperitatem et eternam quod plus ponderat. Si autem hic elegerimus prosperitatem quod modica est et nullius ponderis. perdemus prosperitatem eternam. Quare dicit Iohannes ebriostomus: et allegatur de peni. **di. iij.**

quid ergo. Nemo videns malignos prosperitate gaudere turbetur. quia secundum Claudianum in glo. supra illo verbo. maligni tollunt in altum ut lapsu graviori ruant. **Demus** ergo adversitates et passiones huius temporis eligere ut habeamus eternam gloriam et prosperitatem. quia non sunt condigne passionibus. In quibus dicitur apostolus in statera duo proponit scilicet. Presentem tribulationem sustinendo dicens. existimo. eternam remunerationem eligendo. addens ad futuram gloriam. Primo debemus patienter tribulationem sustinere propter tria. **xxix. 2.** Secundo debemus appetere beatitudinem. **xij. 1.**

Sermo de euangelio.

Relictis omnibus secuti sunt illum. **lu. c.** Bernardus in floribus suis dicit. quod sicut umbra abscondit hominem a lumine solis material. ita mundana et terrena abscondunt homini gratiam et dilectionem. Et ideo qui vult deum diligere: necesse est ut divitias et terrena odiat. qui voluerit amare divitias et terrena. necesse est ut deum odiat. hec ille. Cui sententia alludit necator viciorum Seneca epistola. **liij.** propens in hec verba ad Lucillum. Nemo alius dignus est deo: nisi qui opes contemnit. et ratio affligit **di. xlvij. c. omnes.** Quia dilectores divitiarum fortes sunt in terrenis: et debiles in celestibus. Hoc discipuli attendentes: ut deum summe diligere his terrenis relictis secuti sunt eum. In quibus dicitur duo notantur necessaria volenti salvari. ut scilicet. Relinquat superflua transitoria. ubi. Relictis omnibus. Imitemur omnimoda penuriam. addens. secuti sunt illum. Primo debemus divitias superfluas abicere propter hec. **i. 1. B.** et alia spiritualibus postponere **vij. k. xij. B. xxij. A. B.** Secundo debemus sequi christum in penuria et paupertate. **xij. B.**

Domica v. ser. de epla.

In hoc vocati estis ut benedictionem hereditatis possideatis. **pm. pe. iij.** Loquitur claviger celi ad modicum patrifamilias. discernens liberos a servis naturales a spuris. Illi enim vocantur ad officium contumelie. isti ad hereditatem glorie

Sermo de Sicut. Etote misericordes. Hic in fo. predicti.

Nam ut habet extra de here. c. Si quis. Episcopus non debet instituire hereticum heredem siue paganum siue excommunicatum nisi penituerit. Sic christus pontifex futurorum bonorum non vult aliquem excommunicatum peccatorem herede herede regni celestis: nisi quous fuerit et penitentiam egerit de peccatis. Debetis igitur peccatores deo reconciliari per penitentiam: ut hereditatem regni eius capere possitis ad quod vocati estis.

In quibus verbis duo ostendit. Gratiosam dei vocatorem. cum dicit. In B vocati estis. Amorosam dei dilectionem. addens. ut benedictio hereditate etc. Primo enim deus nos vocat ad penitentiam. Per tres nuncios. xvi. A. Secundo deus penitentibus donat benedictionem. decimo septimo ante. B. Sed queritur an deus etiam penitenti restituat virtutes amissas per peccatum. xvi. Q. Sermo de euangelio.

Nisi abundauerit iusticia vestra plusquam scribarum et phariseorum: non intrabitis regnum celorum. Math. v. ff. de pignoratitia actione. Queritur an qui reprobos soluit creditori numerum habeat pignoratitiam actionem quasi soluta pecunia. dicit imperator. Constatim? neque pignoratitia actione agere: neque liberari eum posse: quia reproba pecunia non liberat solventem. habet. ff. ubi super. Eleganter. §. qui reprobos. Sic ad propositum cum iusticia sit modeta dei. qui habet tale superscriptum ut dicit. ff. de iusti. et ini. §. i. honeste viuere: alterum non ledere. et cuius ius suum tribuere. honeste viuere quantum ad se. alterum non ledere: quantum ad proximum. et cuius ius suum tribuere. scilicet deo: sibi ipsi et proximo. Quodcumque igitur illos defuerit: superscriptio non est vera: sed ficta et moneta dei falsa. Non enim sufficit. primum non ledere nisi quis etiam quantum ad se honeste viuat et deo ius suum tribuat qui odit omnem fictionem. Sapientia. i. Diligite iustitiam quam iudicatis terram. sentite de domino in bonitate. et in simplicitate cordis querite illum. et sequitur Sanctus enim spiritus discipline effugiet fictum. et aufert se a cogitationibus que sunt sine intellectu. Quia autem pharisei in omnibus hijs

errauerunt quantum ad se: sine honestate viuabant. quantum ad deum autem ad proximos fictum et uos se ostenderunt. nec quod deo debebant in simplicitate cordis faciebant. Iohannes redarguit eos saluator in uerbis thematis dicens. nisi etc. In quibus uerbis duo notant. scilicet Equitas per quam iusticia seruatur. cum dicit. Nisi abundauerit iusticia. Fallitas per quam iusticia deprauatur. addens. plusquam scribarum. Primo namque equitas iusticie per hec seruatur. xii. y. 2. Secundo iusticia per hec deprauatur. xxxvi. y. xxxvi. y.

¶ Dñica sexta de epla

Destruatur cor

Deus peccati. ut ultra non seruiam? peccator. Rom. vii. vi. Scdm leges. C. de emendatione seruorum. l. si uirgis. Propter delictum causa emendationis potest dominus seruum suum uirgis uel frenis castigare et uinculare: et magister discipulum. Correctio tamen debet esse pia. quia ut dicit. ff. de patricidis. l. diuus. Correctio potius consistit in pietate quam atrocitate. id est in ueritate: Si enim quis immoderata fustigatione aut uulneratione dominus seruorum suorum: aut magister discipulum occiderit: esset reus homicidii. quia preceptoris nimia senecia culpe assignatur. ff. ad. l. aquilear. preceptoris. Sic homo debet corpus suum propter inobedientiam et negligentiam abstinentia castigare et macerare rationabiliter non tamen se ipsum interficiat: quia sic esset reus homicidii. nota. iij. J. tali castigatione restringit corpus a lasciujs et a carnalibus desiderijs. ecccl. xxxij. Panis et disciplina seruo. id est corpori debet abstinentia et correctio. Ad hoc hortatur apostolus. ¶ In quibus uerbis duo ostendit. scilicet Cestem carnis mortificandam. cum dicit Destruatur. Vitam sanctam acceptandam. addens. ut ultra etc. ¶ Debetis igitur primo corpus mortificare. xxxvij. S. Secundo sanctam vitam acceptare. i. Q.

¶ Sermo de euangelio

Mtereor super

turbam. Marci. viij. ¶ Res naturalis ab extrinseco non im

perdita: statim prorūpit in opatōem sibi p
priam et naturalē. sicut leue statiz ascēdit
sursū. gūe descendit deorsū: calidū
calefacit. frigidū frigefacit: et sic de alijs.
Cum igit̃ p̃rium hōmīs sit compati et mi
sereri passionis: ex eo q̃ est animal inan
suetissimū. iij. et hīcorū. est enī hominī na
turaliter amicū. Ido homo d̃z compati et
misereri alteri homī. quia q̃ clementiā nō
habet: nec indutus ē viscera misericōdie. q̃m
uis sp̃ialis sit. id ē faciat alia opa sp̃itua
lia. legē tamē n̄ impleuit xp̃i dī. lxxvi. qui
clementiā. Volens igit̃ legem xp̃i implere
p̃patiat̃ miseris hominibz: sicut xp̃c dicit.
Misereor sup turbā. In q̃bz verbis duo
notantur scilicet

Effectus viscerosus cōpatiētis. cum dic̃
Misereor.

Defectus ignominiosus indigentis. addēs
sup turbam.

Dico primo q̃ deus oñdit effectū visce
rum sue compatiētis. In hoc q̃ tam diu ex
pectat peccatōrē. xvi. B. xvij. C. vij. G.

Secundo homo indigēs: debet suaz infir
mitatez et ignomiā xp̃o oñdere. xij. J. k.

Domica septima de epla.

Finis illoz mors ē. Ro. vi.

Animalia bruta instinctu na
ture abhorrent loca piculosa. vbi mors i
minet. Nam equus fortis paludem inuit
intrat. vbi p̃ odorem sentit prioris calum.
Nec mus muscipulā si cruore prioris sen
tit punctam. Multo magis homo rōnal.
abhorere debet litū peccati in quo omēs
p̃iores infiri male finierūt vitam. Sentē
tia enī lata contra vnum p̃iudicat alteri p̃
pter connerionē causarū. Sic sn̄a lata con
tra peccatores. Ezechiel. xviij. scz

Anima q̃ peccauerit. moriet̃. debet sequen
tes terrere p̃pter connerionē peccatorum.
quia sicut p̃iores peccando mortē merue
runt eternam. sic et posteriorē eadez sentē
tia finis mors est. vt hic dicit. In q̃bz
verbis duo notantur. scz

Peccatorū fatua occupatio. cuz d̃z finis
illoz. Criminū pauca consumatio. ad
dens. mors est.

Ratio fatua occupatio gloriāntiū de trāsū

torijs quozū finis mors est. et sunt tria ge
nera. xij. D. Secundo peccatū merito est
detestandū p̃pter bec. xxij. A. xxx. J. r. D.

Sermo de euang.

Fructibus eorum
cognos
cetis eos. Matth. vij. P. Pirus
aut pomus folijs et fructibz co
gnoscitur. sic homo v̄bis et opibus p̃gno
scitur: an sit bonus xp̃ianus vel hereticus.
iij. et hīcorū. Qualis vn̄ quisq̃ ē: talia di
cit: talia opatur. et talē viuit. Sic enī bon
christian⁹ considerat̃ p̃ sinceritatē sermo
nis. sic hereticus p̃ falsitatem oris et doc
trine et detractōem occultā sacramentozū
et xp̃i v̄boz. Quare Hieronim⁹ hortatur
vt recitat̃. xi. q. iij. nolite di. Dep̃cor vos
qui fideles estis: vt ita vitam vestram et
conuersatōem seruetis: ne in aliquo vel ip̃i
scādalu patiamini. v̄ alijs scādalu facia
tis. Et sequit̃. Qui indigne audiūt v̄bu
dei: et cum audierint neq̃ vt fideles disce
dunt: neq̃ p̃manent vt fideles: sed vt mi
steriorum p̃cepta licentia. et fidei nostre se
cretioribus p̃seritatis p̃uersi postmodum
impugnant nos et contradictōibz suis cor
da nostra dirūpunt. conculcantes verbi do
minici margarital et ornāmēta fidei macu
lantes. Huiusmōi enim fruct⁹ faciētes: et
impugnātes v̄itatem. sunt heretici quos
a fructibus eozū cognoscetis. In quibz
v̄bis duo euangelista oñdit. scz
P̃rauitatem p̃uersoz exprobandā. cū di
cit. A fructibz eoz.

Penalitatē peccatorū cogitandā. addēs
p̃gnoscetis. Debemus q̃ p̃uersam pra
uitatem hereticozū exprobrare. quia ex tri
bus malis generat̃. xvi. f. v. xvij. k.

Secundo debem⁹ hereticozū penalitatē cō
siderare que erit eterna. v. D.

Domica octaua de epla

Secundū carnem vi
xeritis mo
riem̄. Romāoz. viij.

Scōm leges. ff. de offi. presi
dis. illicitas. §. sicuti. Euent⁹ mortalitatis
medico imputari n̄ debet. qui diligēs fuit
Debet enī medicus esse bñ peritus. et scōz
artis traditionem habere diligentiam. vt

caueat a repugnantibus sanitati. Alias si B non facit et non est vigil circa infirmum. si se quitur mors dicitur causa mortis et homicida. extra de homici. tua nos. Medicus ergo animatum apostolus considerans infirmitatem hominis. quia pronior est ad sequendum delectationes carnis quam virtutes. que tamen anime maxime contrariantur et eam occidunt: se excusando a vicio negligentie. ut pitius medicus diligenter ammonet abstinere a carnalibus desiderijs que militant aduersus animam dei. **Si secundum carnem vixeritis.** ¶ In quibus vobis apostolus ostendit specialiter duo. scilicet **Situm febrilem carnis omnino reprimendam cum dicit. Si secundum carnem vixeritis. Penam gehennalem mortis omnino fugientiam. addens. moriemini.** **Primo** enim debemus desideria carnis reprimere et frenare. quia impediunt penitentes iij. **S.** Impedit animam ab ingressu ad celum vij. **S.** Interficit animam et mergit in infernum. xix. **C.** **Secundo** debemus mortem gehennalem timere. Est enim triplex mors nota. xxx. **D.**

¶ Sermo de euang.

Quid faciam etc. Lu. xvi. Communiter dicitur: quod plus valet ars ingenij et prudentia animi quam potentia et fortitudo. quod secundum Boetium. ij. de solatione. Prudentia rerum exitus mentis. Et ideo ut dicitur in peni. di. ij. Sapientis nunquam inanis est: sed semper in se bene amicum prudentie. potest dicere iusticiam induendam: vestirebas iudicium. Prudentia enim secundum Senecam est caput regiminis. salus anime. conseruatrix virtutum. speculatrix viciorum. origo virtutum et radix omnium bonorum. sic non facit fortitudo nec potentia. quod fortis et potens multum de se confidens. finem non respicit: nec attendit iusticiam: sed impetu animi sui ad bonum siue ad malum prumpit. Deuotus igitur christianus: dei villicus super animam que est villa trinitatis committitur. prudenter respicere debet. nec ratione inuictus confidere fortitudini. nec potentie quodliter de villa sibi commissa in extremo iudicio coram domino respondeat et rationem reddat. Dicit ergo semper intra se verba thematis. quid faciam. ¶ In quibus vobis duo notantur

scilicet **Quomodo** est operandum probitatis exercitium. cum dicitur. Quid faciam.

Formidandum equitatis iudicium. addens. quod dominus meus etc. ¶ **Primo** exercitium probitatis est conscientiam quotidie examinare. vij. l. xvij. **D.** Est tripliciter defectuosa. v. k. **An** faciens contra conscientiam peccet mortaliter semper. vi. **S.** **Secundo** debemus equitatem iudicij formidare: quia rationem dabimus de his. xi. **J.** De omni actu liberatiuo. vij. **H** clerici. de illa vita. xxv. l. **D.** **Coniugati** de his. xxij. y.

¶ **Dominica**. ix. de epla.

Qui se existimat

stare etc. prime corin. x. **Mundus** ideo a motu dicitur est. quod omnia que in eo sunt: transmutationem habent et mutabilitatem. **U**bi in autem. de alienatione aut permutatione ecclesiasticorum. re. col. i. §. ut non. quid erit stabile inter homines et immobile ut nullam patiat mutationem cuius omnis noster stat? sub perpetuo motu persistat. **C**um igitur nihil immutabile sit nisi deus. qui est primus motor inmutabilis. vij. **pbili**. qui secundum boetium iij. de solo. stabilis manens dat cuncta moueri. nullus est tunc sanctus. fortis. prudens. castus. de sua firmitate et stabilitate confidere debet. quia sicut frequenter accidit. et multi fortes sancti et fortes ceciderunt: ita et nunc iterum cadere potest. de vita enim transacta presumit de subsequenti conuersatione. extra de presumptio. c. mandata. **N**am si sancti et viri fortissimi ceciderunt. quis unquam poterit esse securus. vii. **vlus**. **A**dam lamsonem dauid regem salomonem. **F**emina decepit quos modo tutus erit. **Q**ui ergo se existimat etc.

¶ **In** quibus vobis duo notantur. scilicet **Aliquorum** vana presumptio. cum dicitur. **Q**ui se existimat stare. ¶ **Horum** cauta presumptio. addens videat ne cadat. **¶** **Primo** namque videtur magna esse presumptio quorundam spiritualium: quos dyabolus ad spirituales superbiam dicit et priuat bonis. nota. iij. y. vel illorum qui se iustos putantes alios temerarie iudicant. xvij. **¶** **Secundo** homo debet esse in via cautus: quod caute ambulet. xxxi. **C.**

De eadem dominica de euangelio

Domus mea do

Domus orōnis vocabit. **Lu. xix.**
Scōm leges. **C. de palatinis**
vel palacijs sacrarū largitionū. **l. i.** Dom⁹
imperatoris nō potest puerri ad alios vs⁹
specialr in honestos. Sic n̄ tom⁹ summi
impatoris. scz ecclia. d̄bet ad alios vsus cō
uerri: q̄ ad honestos. vt est orare vel p̄di
care ⁊ psallere. Unde de reli. tom. c. ad
hec dicit. q̄ locus religiosus nō debet mū
danis vsibus mancipari. Qd̄ enim semel
deo d̄dicatū est ad humanos vsus ampli
us redire nō d̄bet. **xxij. q. ij.** Nulli liceat. In
signū huius christus intrans templū eos
qui hoc ad mūdanos vsus deputauerunt:
scz venditiōem ⁊ huiusmōdi. expulit dicens.
Domus mea. **¶** In quib⁹ verbis duo no
tantur. scz **¶** Quomō christus in ecclia
vult habere dominiū amoris. cū dicit. do
mus mea. **¶** Recipe seruiciū hono
ris. addens. domus oratōis vocabit.

¶ Primo enī vt xp̄us in ecclia pacifice
dominet̄ sanctificatur. **ix. Q. v̄** vt domum
anime ingrediat̄ facit tria. **xxvi. C.** Secū
do christus vult in ecclia habere seruiciū
honoris. et hoc in tribus. **x. A.** debet deuote
frequentari. **viii. Cl.** Est apta predicatō
nī. **xxvi. C.** orationi. **viii. lb.**

¶ Dominica decima de epla.

Diuisiones gra

Diuisionum sunt. idem autē sp̄s. **i.**
Corin. xij. **¶** Aristoteles ī libro
de vegetabilib⁹ dicit. q̄ terra est principiū
materiale plante. a qua sumit p̄cipiū sui
nutrimēti. principiū vero efficiens in gene
ratione fructū est calor solis. Quare p̄bi
dicunt q̄ terra est mater herbarū et plan
tarū: et sol pater. **Sz** querit̄ cū idem sol
⁊ eadem terra sit in aliquo territorio v̄l or
to. quomō flores diuersorū colorum et di
sarum virtutum generant̄. Dicitur q̄ licet
sit idem efficiens ⁊ eadē terra. quia tamē
illa terra nō est simplex: sed composita ex
quattuor elemētis. vnde habz diuersas q̄
litates. hinc ē q̄ quilibet portio terre scōm
naturā et qualitātē p̄d̄nantem. florem et
fructū producit p̄p̄ie virtutis et coloris.

Sic spirituale in p̄ductione floz virtutū
anima se habet q̄si materiale p̄cipiū siue
mater. et sp̄s sicut efficiens qui scōm di
uersitatē animarū dispositionū coopera
tur p̄ calorem gratie: et scōm merita vni⁹
cuiusq̄ diuersitatē flozum virtutū pl⁹ vel
minus. Ideo dicit̄ de peni. **dis. iiii.** In do
mo. sup̄ illo verbo: vado parare vobis locū.
Hec est p̄paratio mātionis. quia sic parat
nos sibi ⁊ se nobis: vt maneat in nobis. ⁊
nos in eo. quantū quisq̄ erit p̄iceps eius
vel plus vel min⁹ p̄ diuersitate meritorū.
Cum igit̄ merita nostra sint diuersa: sic
etiam diuisiones gratiarū. idem autē sp̄s
ritus. **¶** In quib⁹ verbis duo notant̄. scz
Diuersitas gratie qua aīma adornatur. cū
dicit̄. Diuisiones.

Equalitas beniuolentie qua gr̄a presentat̄
addens. idem autē sp̄s.

¶ Dico p̄mo q̄ donū gratie est septuplex.
quo anima decorat̄ contra septē iacturas
.xliij. 2. Secūdo beniuolentia sp̄s sancti
est equalis. Nā quātum ē ad sp̄m sanctū
singulariter omnē animā diligit. **ix. k.**

¶ Sermo de euang.

Deus propitius

Desto michi peccatori. **Lu. xviii.**
Plinius in libro d̄ mirabilib⁹
mundi dicit: q̄ in india est quedam petra
magna: q̄ nulla potētia vel fortitudine pōt
moueri: sed si paruo digito tangat̄ statim
mouet̄. Petra est xp̄us qui nulla supbia ⁊
potētia ad pietatē moueri potest. qui si mo
dica humilitatis affectiōe tangat̄. statiz ad
grām ⁊ pietatem commouet̄. **Jacobi. iiii.**
Deus supbis resistit: humilib⁹ autē dat
grām. Quare de peni. **di. i.** Importuna d̄z
Deus ipse est qui nullius intra se supari
potest v̄itib⁹. publicani vero precibus mo
tus est. scz deus p̄pitius.

¶ In quibus v̄bis duo notant̄. scz
Inuocatio diuie pietatis. cum dicit̄. Deus
p̄pitius esto.

Allegatio vicij p̄uitatis. addēs. peccatori.
¶ Dico p̄mo q̄ volens diuinā misericordiam
impetrare. debet deum inuocare ⁊ ad eum
recurrere. **xxij. C. xxij. 1.** Secūdo de bz se
peccatorē cognoscere. **xxxvij. Q. iij. D.**

Dñica vndecima de epla.

Gratia dei sum

*2c. i. Corint. xv. Autor in li. de causis dicit: q̄ causa p̄ma influit bonitatē suam oibus vna influxiōe. sed res non recipiūt illam bonitatē omnes equaliter: sed sc̄dm capacitatē sue nature. sicut videmus q̄ sol p̄ eundem radiū siml̄ ⁊ semel diuersos operat̄ effectus. iuxta dispositōem materie. Nam ceram ⁊ pingue vinem liquefcit. lutū humidū exicat ⁊ indurat. Sic gratia diuersos opatur effect⁹ iuxta conditōem recipientis. quosdā enim deus respicit ex gratia: s̄ malicia totaliter intenti grām non recipiunt sed excludūt et obstinātur carētia gratie. sic cor. *Barao* nis ⁊ iude. Quidā v̄o pullanti gratie cordis ianuam ap̄iunt ⁊ grām suscipiūt. hos respicit deus sicut *Petrū*. Gratia enī primo intellectū illuminat ad cognitōnem et affectum inflāmat ad amorem quā dilectōnem sequitur contritio. vt dicit̄ de peni. di. i. c. magna in glosa. Quidquid igit̄ tal̄ opatur merito sit. q̄ ex gratia que omnia precedit. gratie enī omnia attribuenda sūt de peni. di. i. *Porro* in glo. Dicit igit̄ merito tal̄ in gratia existens cū apostolo. Gratia dei sum. In quibus v̄bis apostol⁹ duo facit. *Pr̄* ponit om̄is perfectōnis fundamentum. cum dicit. Gratia dei sum ostendit fundamenti edificii. addens. id quod sum. *Dico* p̄mo q̄ grā dei est fundamentū om̄is p̄fectōis. *xxij. q̄. i.* S̄ q̄ritur an requirat̄ in iustificatiōe. *xxvi. c.* Sc̄do totū edificiiū virtutū p̄sistit in grā. Nam x̄ps ingrediendo aīam tria facit: vt eā p̄ficiat. *xxvi. c.* *Sermo* de euang.*

Bene omnia fecit. *mar. xvij.*
Ordo iuris expostulat vt qui alteri dat vitā. q̄ eē sibi de necessarijs ad vitā provideat ⁊ quib⁹ indiget. Nā idem iuris est p̄nerorū. i. q. iij. Si q̄s obiecerit. sic cui⁹ do ortū meū. necessario do sibi semitā ⁊ igressum. ff. de seruitu. rusticoꝝ p̄diorū. l. fi. qui habet ortū h̄z p̄moditatē itineris. Cū igit̄ deus sc̄dm mgēm. ij. sententiaꝝ di. i. hoīem ad istum finē creauerit: vt summū bonum

intelligeret. intelligendo amaret. amando possideret. possidendo eternaliter frueret. Nō necessario illis quibus indiget ad istū finem. p̄uidit. q̄ sunt tria bona. sc̄z superiora equalia ⁊ inferiora. Superiora quibus indigemus sunt pater filius ⁊ sp̄s sanctus. qui nos beatos faciūt sc̄z magist̄. i. sen. di. i. Equalia sunt angeli quibus indigem⁹. vt nos adiuuēt amonendo. custodiendo. Inferiora sūt m̄d⁹ ⁊ creat̄e quibus indigem⁹ vt ea b̄n̄ vram: vt p̄ illa emundem⁹ ⁊ adiuuem⁹ ad illos puenire q̄ nos b̄tōs faciūt eisq̄ inbere re possimus. Ideo merito dicitur q̄ omnia bene fecit. In quibus v̄bis duo notant̄ sc̄z *Creatoris* sapiētia in rerum ordinatione. cum dicitur. Bene omnia. *Conditoris* potentia in earū gubernatione addens. fecit.

Dico primo q̄ creator mundi omnia bene ordinauit. sed arguit̄ de tribus. *xxi. q̄. i.* *Secundo* deus omnia bene gubernat. *xxi. q̄. i.* Sed quare nō gubernat hominē sine peccato. *x. c.* *Secundo* quare hominē non per se custodiat absq̄ angelo. *iiij. c.*

Dominica duodecima de epistola.

Sufficientia nostra

stra ex deo est. sc̄de *Corint. iij.* *Autor* de causis. Quidquid est causa cause: est causa causati. Sol est causa fertilitatis ⁊ v̄bertatis terre. ⁊ terra fruct⁹ ḡ ⁊ sol. *Extra* de regul̄ iuris libro. vi. q̄d quis facit p̄ alium. est. p̄inde ac si faciat q̄s per seipm. Cum ergo de⁹ creauerit hoīem liberū q̄ libertate non p̄t bonū facere: nisi adueniēte gratia. *Maḡ. ij. sent. dist. xxiij.* Liberū arbitrium p̄t p̄ se eligere malū: sed bonum nō nisi gratia adiuuante. Et ideo cū nichil boni meritorij opemur sine gratia: que a solo deo dat̄: merito dicim⁹ q̄ sufficientia n̄ra ex deo ē. In quibus v̄bis duo notant̄. *i.* Defect⁹ h̄iane infirmitatis cū d̄z *Sufficientia* n̄ra. *Profect⁹* d̄ine bonitatis. addēs. ex deo ē. *2c.* *Dico* p̄mo q̄ magnū defectū h̄em⁹ infirmitatis ex originali. *xxvij. c.* *Dico* sc̄do q̄ n̄ p̄fect⁹ est a solo deo ⁊ grā. sine q̄ nll⁹ resurgere p̄t. *xxij. l. i.*

De eadē dñica ser. de euang.

Beati oculi q̄ vidēt q̄ vos vidēt. *Lu. x. Dic p̄mēta/*
tor. ij. de aīa. ad vīsum tria requi
runt. s. v. vīsiua: obiectū 7 mediū Et s̄m
autozē p̄spectiua 7 li. ij. requirūt debita vī
psitō organi. s. oclī: debita dīstātia 7 p̄por
tionabilitat obiecti: vīsibil rāritas 7 illūi
natio medi: Sic ad vīsiōnē spūalē q̄ deū 7
videm? requirūt p̄scā pura q̄ est ocl? spūal
illa d̄z esse absq̄ oī remozu: qz alias null?
dū vīdē p̄t: nisi cūcta terrena vicia 7 moz
talia deponat. de pe. di. i. Sūt q̄ arbitranē
in glo. Obiectū vīsibile ē de? q̄ ē p̄portio
nabilis scōz vniū? qz dīspōsītōnem. Ne
dū illūinabile intellect? p̄ssibil. q̄ h̄z tri
plici lumē illūinari. scz nātali. spūali. 7 su
pernātali. lumē nātale ē intellect? agens. q̄
solū h̄z illūinare fātasmata: 7 spēs a sensi
bilib? abstractas: 7 itellectui p̄ssibili im
p̄ssas. Illa vīsiōe naturali nihil videmus
nisi nātalia sensitīua. vel argūtīue ex sensi
bilibus deū sub rōe p̄imi p̄ncipiū vel p̄i
mi motoris. Sic etiā p̄bs vidit deū: quia
tali mō deum cognouit: vt h̄t. viij. p̄hīc.
xij. metha. De illa vīsiōe loq̄t̄ Aresto. ij.
metha. di. Sic se h̄z oculus nocticozācis
ad radiū solis. sic se h̄z intellect? nē ad ma
nifestīssima nātē. s. deū 7 alia spūalia. Lu
men spūale ē fides q̄ clariū intellect? p̄ssi
bilis illūstrat. illo lūine n̄ videm? nātalia
s̄z credita. qz fides ē d̄ rebz n̄ vīsis. iij. sen
tētiar. di. xij. Et extra d̄ summa tri. 7. fi.
cat. c. firmīter. Sic vidē? deū trinū 7 vniū
īncarnatū. mortuū: 7 in cel regnātē. De q̄
vīsiōe dicit apls. Videmus enī nūc per
speculū in enīgmate. Tercū est lumē glīe
q̄ sup oīa nātalia 7 credita itellectus illū
strat: 7 elenat ad illa q̄ ocul? nō vidit: nec
auris audiuit: nec in cor hōis ascēdit. De
illo lumē dīc p̄s. In lumē tuo videbim?
lumē. i. xpm. Et. i. pe. ij. De tenebris voca
uit nos in admirabile lumē suū. xpc q̄ lo
q̄ns de illa delectabili vīsiōe b̄titudis qm
discipuli e? b̄uerūt fide 7 spe: 7 postea lūi
ne glīe in re habituri erāt. dixit. B̄ti oclī.
In quibus v̄bis duo notāt. scz. Stipen
dīū causaz. cū dicit. Beati oculi.
Exercitiū clarum. addens. qui vident.
Primo enī p̄ponit meritū qd̄ nos p̄mo

uet ad beatitudinē. qd̄ ē in opatiōe d̄tutū
 Nam q̄rundā p̄bōz opinio fuit qd̄ hōiem
 felicem faceret. nota. i. *L. xxxix. L. S.* Se
 cundo subdit p̄mīuz quod consistit in vīsi
 one dei clara. p̄mo *B.*

Lit̄ica. xij. ser. de epla
Ex propter tras
 gressores posita ē *Gala. iij.*
 Varietas morboz petit diuer
 sitatem remedioz. cū autē voluntates hō
 miū varie sint nec velle vniānt vno. itō
 nouis morbis noua puenit antidota p̄pa
 rari. In autentica. q̄bus modis nātales fi
 lij efficiant̄ legitimi. s. Si q̄s vero. col. vi.
 Cū ovidius. Pectoribus mores tot sunt
 quot in orbe figure: Ideoqz lex pditur vt
 d̄iana coerceatur audacia: et tuta sit inter
 improbos innocētia. di. iij. c. facte sunt
 Nam p̄ leges nēo b̄nfacere cogit: s̄z male
 agere p̄hibet. xij. q. v. ad fidem. Merito
 ergo dicit lex p̄pter transgressores 7c.
 In q̄bus verbis duo notant. scz
 Ut leges seruemus. cum d̄r. *Lex*
Gala vitem? addēs. p̄pter trasgressores.
Debem? leges seruare. quia sicut ce cus p̄
baculum dirigitur. nota. xxvij. E. f. G.
Secundo debemus mala vitare scz adulte
rium. xij. C. homicidiū. xxvij. C. Rapi
nam. xx. A.

Sermo de euang.
Iesu preceptor
 miserere n̄ri. *Luce. xvij. Vox*
 inuocātis ep̄lica: vt acuti? au
 diatur. Sic fr̄q̄ntius diuinā misericōdiam
 imploramus 7 inuocam? vt deus celerius
 misereatur. Quotiens igit̄ peccamus: 7 in
 periculo eterne mortis constituti sumus to
 tiens in dolore cordis deum inuocare debe
 mus 7 eius misericōdiam ip̄lozare. de pe. dist.
 p̄ma. Multiplex misericōdia dat̄ bis qui tpe
 necessitatis 7 piculi vrgentis instantia. p̄
 sidium penitentie et reconciliationis im
 plorant. nec satisfactō interdicenda est: nec
 reconciliatio denegāda. qz misericōdie dei nec
 mēsuras possum? p̄nere. n̄ tpa diffinire
 ap̄d quē nullas patit̄ venie mozas p̄uersio.
 k 2

Clamem⁹ igit⁹ oēs in mortis piculo cōsti/
tuti. Ihesu p̄ceptor. ¶ In quibus verb⁹
duo notant. scz. ¶ Peccatoris incitatō
ad inuocandū. cum dicit. Ihesu p̄ceptor.
Saluatoris cōmendatio ad miserandum.
addens. miserere n̄i.

¶ Debet p̄mo peccator deū sp̄ inuocare. p̄
salute. vi. ¶ Secundo d̄z p̄mendare deum
quia nulli denegat suam misericōdiam. r. ¶
Sed q̄ritur an oib⁹ misereat. xxxij. ¶

¶ Dñica decimaq̄ta. sermo de epla.

Spiritu ābulate

¶ Gal. v. Si essent due semite
vna leta securo: ⁊ tendens ad lo
cū solatōis. altera tediōsa. lutosa. ⁊ litigi/
osa: tendens ad locū turbationis ⁊ incarce
rationis. nullus sane mētis. p̄ p̄mo v̄l pi
ro daret se piculose semite. sed potius iret
altiam. Sic in hac vita sunt duo semite.

¶ Vna sp̄s tendens ad beatitudinē solatio
sa et securo est. scz semita virtutū. que semp
in infinitū crescit in solacijs: nec obicē h̄z.

¶ De q̄ d̄z de peni. di. i. non p̄t in glo. Iusto
eum semita quasi lux splendens crescit in
perpetuū diem. Alia autēz semita ē carnis

multū tediōsa lutosa: ⁊ piculis plena ten
dens ad mortem scz semita iniquitatum.

¶ que habz obicem. scz sup̄iorem p̄tē rōnis:
que semp resistit ⁊ murmurat p̄ peccantē.

¶ Etiam h̄z obicem offensam creatoris. que
duo impediūt ne transeat ī infinitū. ¶ Potest
enī q̄s transire in infinitū in malo. cū hic q̄s
possit eē sūme mal⁹ de pe. di. ij. s. ecōtrario

¶ Sed nō sūme bonus cū caritas crescat in
infinitū. ¶ Dēmus eī eligere semitā sp̄s et
non semitā carnis. ¶ Ad q̄d hortat apls

¶ In quib⁹ v̄bis duo p̄ponūt nobis. scz
¶ Quō semita anime est ambulāda. cū dicit
sp̄s ābulate. ¶ Desideria corpis cassanda

addens: et desideria carnis. ¶ Primo nā
q̄z debemus ābulare semitā virtutū. ¶

¶ Vel semita aīme ē: vt vadam⁹ p̄ p̄sideratōz
sup̄ hec. r. vi. ¶ Secundo debem⁹ carnis
desideria cassare q̄d fit q̄n corpus occidim⁹
nota. xxxvij. ¶

Non potestis deo

Sermo de euang.

seruire. ⁊c. Mathei vi. ¶ Scdm leges

¶ Qui militare p̄nt vel nō. l. iiii. ¶ Nemo
potest duas milicias habere Sic sp̄ualiter

q̄ vult esse miles xp̄i: nō p̄t esse miles mōi
vel dyaboli: cū ille milicie repugnāt. vnde

xxij. q. vltia d̄z. Qui sunt milites christi:
non deñt studere seculari milicie. s̄z ordib⁹
vacare. vñ accidit casus. Cū q̄ndā nicola⁹

papa p̄cepisset q̄busdā ep̄is vt Romā veni
rent. karolus impator rescripsit ei q̄ ire n̄
poterant: q̄ contra maritimos piratas die

noctūq̄ cū alijs fidelib⁹ militarent. quod
papa dicit esse rephensibile. cū h̄ tantū mi
litibus secl̄aribus p̄ueniat: et ad hoc p̄ban
dum adducit autoritatē apli. ij. ¶

¶ Primo. ij. dicētis Nemo militās deo implicat se ne
gocijs secl̄aribus. sic cum dominus mūdi
sit dyabolus: qui miliciā omnimodā habe
at contrariam christi milicie. qui dyabolo

vult seruire et militare: non potest christo
seruire ⁊ econuerso. Et hoc oñdunt verba
thematis. scz non potestis. ¶

¶ In quibus
duo notant. scz. ¶ Dei seruitutis accepta
tio. cū d̄z. Nō potestis. ¶ Dyaboli serui
tutis refutatio. addēs. et māmone.

¶ Primo debemus deo seruire p̄pter tria. xl/
vij. ¶ Secundo debemus
cauere seruitiū dyaboli: quia vt seruitores
suos eternalē dānet: hec facit eis. xlviij. ¶

¶ Dominica decimaq̄ta d̄ epla

Alter alterius onera

¶ te: et. ⁊c. Gal. vi. Bones coniun
guntur vt bigam: v̄larat⁹ facilius trabāt
sic vt habet extra de p̄sump. c. vltio. ¶

¶ Dan
data celestia efficacius gerim⁹. si nostra cū
fratribus onera portamus vel parciamur.

¶ vt igitur legem ⁊ mādata xp̄i facilius im
pleamus. hortamur p̄ aplm. Alter alteri⁹

¶ In quibus verbis apostolus duo docet scz
¶ Hortare legē doloris. cum dicit. Alter al
terius ⁊c. ¶ Seruire legem amoris. ad
dens Et sic adimplebitis.

¶ Primo alter alteri⁹ d̄z portare onera:
q̄d fit p̄ mutuā compassiōz. xxij. k. xij. ¶
¶ Secundo lex amoris ⁊ concordie est haben
da vt legem xp̄i adimpleam⁹. ij. ¶ Etia
cum inimicis. ij. ¶

Sermo de euāgelio.

Adolescens tibi

Adico: surge *Luc. xij.* Uirga te nera facile flectitur: et ad quā cumq; partem inclinā: sed cum indurat veterata flecti nō p̄t quin fracturā patiat. Sic cum oīs etas ab adolescentia in malū prona sit. *xij. q. i. c. i.* Adolescēs qui a iuuentute a malo retrahit: et ad bonū inclinā faciliter sine lesione et fractura laboris ad assuefactōem virtutū abilitat. Sed postq̄ in leuitatib; et malicijs inueterat? indurat ad aliud nō ducit nisi frangat. Est enī cōsuetudo altera natura. *ij. p̄bisi. g.* sicut conuenimus: ita dignamur facere. dicere et operari. *ij. methaphi. quare cōmentator. iij. p̄bi.* adducit quōdam exemplū q̄ quādam homines ita erant assueti comedere venenum q̄ erat eis cibus. Et de quadam puella copulanda alexandro dicit q̄ veneno erat nutrita: ut postq̄ ei conuigeret venenositate eum interimeret et venenū ei nichil nocuit quia cōsuetū ab infantia. Sic difficile est consueta relinquere. vnde *Philos.* Qui nō assuescit virtutes dum iuuenescit. Postq̄ senescit a vicijs cedere nescit. Ut igit̄ adolescens iuuenis surgat a vicijs et virtutib; dō seruiat. hortat̄ p̄ euāgelistā in thēmate

In quibus vobis duo notant. scz

Quomō status iuuenilis est pronus ad corpis corruptōem. cum d̄r. adolescēs Amor pentelis d̄r esse ad filioꝝ correctiōz addens. tibi dico surge

Primo dico q̄ status adolescentiū pronus est ad malū. quod oñditur in filio pro d̄go. in tribus in quib; male fecit. *xvi. l.* Secō amor pentū est necessarius ad filioꝝ cum informatōem quo ad tria. *xxix. p̄. quo ad honorandū eos in duobus. xxij. l. q̄ ad nutritōem. xvi. p̄.*

Dominica sedecima de epla.

Lecto genua mea ad patrem *zc. Ephesioꝝ. iij.* Solsequium versus illam ptem se inclinā. qua sol influentiaꝝ magis suscipit. Sic cor hominis p̄ affectū ad deum p̄ez inclinare se debet in oratōne. quo maiorez

impetram? pietatem. vnde *Cyprianus* de conse. *di. i.* Quī stamus ad oratōnem fr̄es carissimi. inuigilare et incumbere ad p̄ces toto corde debemus. cogitatio carnal' et secularis abscedat: nec quicq̄ tunc animū q̄ illud solum cogitet q̄ p̄catur. Ideo sacerdos ante orōem in p̄fatione pat hominūz mentes dicendo sursum corda. ut d̄i r̄ndet plebs. habem? ad d̄m. admoneat nichil aliud q̄ d̄m se cogitare debere. Claudat igit̄ contra aduersariū pectus. et soli deo pateat: nec in se hostē dei tempe orationis venire patiat̄ hec ille. Sic etiam apostol? p̄ poplō orauit. d̄ans exemplū q̄liter et nos p̄ inuicem orare debemus. dicēs. flecto genua *zc.* **In quibus vobis duo notant. scz** **O**peris regulatio: ut sine nō p̄uicet cum dicit. flecto genua mea.

Sumeris impetratio: si digne postuletur. addens. ut det vobis *zc.*

Primo opus recte regulat̄. si intentōz ad deum dirigamus. *vij. G. ij. v.* Secō munere nō frustramur. si hec postulemus *xij. d.* Sed quare non semp̄ exaudimur *vij. x.*

Sermo de euang.

Licet sabbato

curare. *Lu. xiiij.* **P**bus d̄ somno et vigilia. Somnus

requies est data animalib; p̄pter eoz salutem. Sic quia multis vanis occupatōib; et peccatis p̄ hebdomadā inuolūmur ad salutem datū est sabbatū. *i. d̄nica:* ut ab illiꝝ opibus quiescamus. Quare etiā precipitur: ut habeat̄ extra de ferijs. Omnes dies dominicas a vespera in vesperam cū omni veneratōe obseruem? et ab omni illicito ope abstineam? et nichil aliud in eo agēduz est nisi deo vacandū. et cū hymnis et psalmis: et canticis sp̄ualib; deo seruendum. de conse. *di. iij.* **I**eunia. De his ei opib; possum? deū in d̄nica placare. *ido* vulgarit̄ sūdag: d̄r q̄si. sūentag. sic igit̄. licet aniam sabbato curare. **In quibus vobis duo notant scz.** **I**usta occupatio bonoz cū d̄r. **L**icet **R**ecta vitatio maloz: addens. curare.

Debem? igit̄ primo diebus d̄nicis opib; occupari. *vij. l.* **S**ecō dem? hec vitare *xxv. l.* **D̄nica. xvij. de epla**

Obscuro ego vinctus
i dño 2c. *Ep̄s.*
iiij. Vitis siluestris fit dome-
stica p culturam et econuerso
sic homo qui p negligentia culture dicitur
in labrasta et peccatores. indiget diligenti
cultura vt reducat in statum rectu et iustu
anteq̄ induret in culpa. qd fieri dicit p pdi-
catorē v̄l platū. de pse. di. v. c. Nunqm̄.
Inserant in fructuose arbores vel gemis l̄
surdus: vt puo post tpe laboris tui dulcia
poma decerpas. Doctor igit ecclie b̄ atten-
dens vt labrastas i vites domesticas et ar-
bores virtutu plantet. inserit surculos vir-
tutum. ut inde dulcia poma dicitur colli-
gat de pomerio cordis. di. *Obscuro.* ¶ In
q̄bus v̄bis duo nos informat. scz
Clam veritatis ambulare. cum dicit. *Ob-*
scuro vos. ¶ Pericula mundi vitare.
addens. vt digne ambuletis 2c.
¶ Primo debemus via veritatis ambulare
et virtutis. xli. k. secundo debem⁹
picula mundi cauere. xxi. c.

¶ Sermo de euang.

Quid vobis vi-
detur de christo *Mat. xxiij.*
¶ Quidens p vitrum coloratu
celum clarum eiusde coloris diiudicat Et
hñs palatu v̄l lingua infecta humore febrili.
cibum dulce iudicat esse amarū Sic in-
fectus malicia: alios nō bene p̄t iudicare.
¶ Debet ergo iudicans alios immunis esse a
peccato. nota. xxi. ¶ Cum igit iudices: et
psules regentes alios. omni iniquitate sūt
ifecti. sunt adulteri. vsurarij. fornicatores
crapulosi. lufores. ambitiosi. transgressores
hñi non p̄t. nec audent corrigere nec iu-
stificare. quia talia mala nō estimāt. cū nec
deuz timeāt nec p̄cepta papalia. nec impia-
lia teneant. his nihil videt de christo cui
interrogati fuerint. scz *Quid vobis videtur*
de christo. ¶ In q̄bus verbis duo notant
scilicet ¶ Peccatoris iniquitas detesta-
bilis. cum dicit. *Quid vobis videt.*
¶ Saluatoris pietas mirabilis. addens de
christo 2c. ¶ Dico primo pctōrum
quorundā magna est iniquitas. qd de omi-
bus bñficijs a xpo receptis sunt ingri: imo

et xpo eis nihil videt. et sūt tria genera. vi.
L. U. Scdo notat mirabil pietas salua-
toris: q̄ sic dissimulat cum pctōribus. xvi.
B. vij. Cl. ¶ *Dñica. xvij. de epla.*

Gratias ago deo

meo semp. prime corinth. i.
¶ Philosoph⁹ dicit. *iiij. et bi.*
¶ q̄ plura bñficijs recipim⁹ a deo: sed ex toto
sibi nec p̄ntib⁹ satisfacere possum⁹ sed q̄n-
tum possibile est ei⁹ bñficijs recognoscim⁹
si vltorius aliqd expectare velimus: qz q̄p
huiusmodi bñficijs deo gr̄as nō agit. penu-
riam et maledictōz meret. ¶ Qui dō gr̄as
ei agit. misericordiam et bñdictionem psequit.
vt habet. xvi. q. i. ¶ Reuertimini in fine. id
pro beneficijs impensis ei gratias referat
mus di. ¶ Gratias ago deo meo. ¶ In qui-
bus verbis apostol⁹ nos d̄ duobus infor-
mat. scz ¶ Deo gratias agere. cum dicit
Gratias ago.

¶ Bñficijs dei recolere. addēs. deo meo.

¶ Dico primo q̄ debemus deo gr̄as agere
de multis beneficijs collatis. vi. ¶ *Et*
in iuuentute. xv. P. Secundo debemus
eius beneficia semper recolere ad hoc fien-
dum mittit nobis tres nūcios. xvi. A.

¶ Sermo de euang.

Surgere etambu-

la. *Mat. ix.* ¶ *Quicena* dicit
.iij. can. fen. ij. q̄ paralisis cau-
satur ex tribus. scz frigiditate p̄stringente:
humore opilante: aut vulnere ledente. Ex
his nanq̄ transitus sanguis et d̄tutis na-
turalis impeditur ne transeat ad instrumē-
ta sensuū. vnde tunc priuat⁹ sensus et mor⁹
naturalis Sic cupiditas que ē radix omniū
malarum affectionū. affectū pietatis strin-
git rōnem opilat: et aimā intantū vulnerat
q̄ per instrumenta corporis nō valeat ex-
ercere opera pietatis n̄ deo p̄ deuotidē
adherere. vnde *Gregorius. xlvij. di.* Bo-
norum auctori inherere nō valent nisi cu-
piditatez a nobis que omniū maloz radix
est abscindam⁹. ¶ Debemus igitur surgere
a cupiditate et ambulare per affectum pie-
tatis secundū quod quilibz hortatur i ver-
bis thematis.

In quibus duo notatur. scilicet
Despectus cupiditatis. cum dic. Surge.
Affectus pietatis. addens. et ambula.
Debem? primo cupiditatem despicere. r/
iij. B. Secundo debemus opa pietatis
exercere. iij. f. xiiij. R.

¶ Dñica. xix. de epla

Deponetes men
daciū. r. Epheſioꝝ. iij.

Solinus dic q seps quidaꝝ
serpens est: cui? lingua ita venenosa ē q si
tāgat hominē. totus homo liqueſcit carne
et ossibus ex fortitudine veneni. Sic lingua
mendacis hominē inficit ⁊ resoluūt: quia ve
ritatem vite ⁊ fame adnichilat et diminu
it. Ideo yfidoꝝ? ut allegat xxiij. q. ij. Dñe
gen? mēdaciū summoꝝe fuge: nec casu nec
studio loquaris fallum: nec ut proſis mē
tiri studeas: quod etiā hortatur apłus.

¶ In quibus verbis apostolus duo hortat
scilicet ¶ Mendaciū fugere. cum dicit
Deponentes. ¶ Veritatem ample
cti. addens. loquimini veritatem.

¶ Dico pmo q mendaciū est cauendum
xxiiij. B. Secundo verū est dicendū xxi. k
xxviiij. Q. Veritas comparatur aque be
nedicte. xix. B. facit credulitatē. xxviiij. C.
xxiiij. D

¶ Sermo de euang.

Multi sunt voca
ti. r. Mathei. xiiij. ¶ Scdm

canōes tria requiruntur ad hoc
ut aliquis sit ydoneus ad ecclīasticam di
gnitatem. scz etas. moꝝum grauitas. ⁊ cō
sciētia. extra de elec. ⁊ electi. p. Cū in cun
ctis. Etas ut sit exptus. Nam puer inex
pertus non bñ regit. Ecclīastes. x. Cle tibi
terra cuius rex puer est. Moꝝum gñitas:
quia compositio moꝝ ⁊ corpis indicat q
litate mētis. xli. di. in fine. Scientia: qz
vilissim? pputand? est qui pcellit digni
tate: nisi etiā pcellat animositate et scientia
pma. q. i. vilissimus: sic null? est ydoneus
ad sublimitatē et dignitatē eterne bñtudi
nis nisi hec tria habeat spūaliter ¶ Porz
primo habere etatez ⁊ diuinitatē in vir
tutibus. honestatē et veritatē in moꝝibus

scientiā ⁊ intelligentiā seu intelligibilitatē
in celestibz. Et qz multi ad hoc vocantur:
et pauci bñt. ideo dicit multi sunt ⁊c.

In quibus verbis duo notat scz
Vocantis benignitas. cū dic. multi sūt vo.
Tardantis malignitas. addens. pauci sūt
electi. ¶ Primo magna ē dei benignitas.
qz multos ad gliam vocauit: nec cessat vo
care p tres nuncios. xvi. A. vocat deus ad
sequelam. xxviiij. f. vocat deus ⁊ dyabol?
xli. l. Secundo notatur puitas tardatis
peccatoris: qz ptem vocantē refutat obpro
briose. xvi. l.

¶ Dñica vicesima de epla

Nolite inebriari vino ephe.
v. Medici pbibent
summe: febricitantibz vinuz. cui?
ratio est. quia accendit summe materiā fe
bris. Sic medicus animatū apłs pbibet
vinum. quia incitat luxuriam ⁊ omne ma
lum. vñ Hieronim? in eplis suis. et. xxv
di. luxuriosa res est vinum. et tumultuosa
est ebrietas: ratio est. quia bodie seruitus
non esset si ebrietas nō fuisset. vñ dicitur
eadem dis. sexta die. qz in principio gener?
humani ignorabat ebrietas. Sed qñ pri
mus homo. Hoc vineam plantauit. labru
stas transplantando. dedit naturaz: sed ig
norant potentiā eius. itaqz vinuz nec suo
pepercit auroꝝ. Fuit etiā ebrietas origo in
cestus pessime. sicut legim? qz ptem Lotb
inebriauerunt filie sue in mōte. ad quez ti
mentes incendiū sodomitarū cōfugerant.
et habitabāt in spelunca ⁊ dormiebāt cum
patre. Itm ea. di. in. c. vinolentū vñ. Spō
sa xpi vinum fugiat ut venenū: quia vinū
et ebrietas incendiū est. Ideo apłs etiā
pbibet dicens. Nolite ¶ In quibus verbis
specialiter duo notantur.

¶ Prohibet vicium gule. cum dicit. nolite
inebriari vino. ¶ Predicit febreꝝ luxu
rie. addens. in q est luxuria.

¶ Primo debem? cauere ebrietatē ppter
hec. xiiij. B. Queritur an ebrietas semp
sit peccatū mortale. xiiij. l. Secundo obe
mus fugere luxuriā. qz dissipat substātiā
corpis et anime. xvi. v. qz est filia diaboli
ibidem. ¶ Sermo de euang.

Domine descen

de priusq̄ moriat̄ filius me?
Johannis. iij. Medic? tempe
necessitatis quando de morte infirmi time
tur. solet plus honorari et instanti? vocari
ad infirmū. **Eccl. xxxvij. Honora medi**
cum ppter necessitatez. Sic quādo homo
p̄pendit ex aliqua temptatōe pctū inua/
lescere anteq̄ p̄ sensuz spūs rōnalis moy/
riatur vel etiam ne homo corp̄aliter citius
moriat̄: ppter peccatū quis citi? moritur. **xx**
ij. q. iij. c. ea vindicta: debet deum invo
care vt descendat p̄ suaz grām priusq̄ spūs
moriatur. ¶ In quibz d̄bis duo pponū/
tur. scz. ¶ **Mirabilis opatio caritatis. cum**
dicit. Domine descende.

Laudabilis obuiatio calamitatis addens
priusq̄. ¶ **Dico primo q̄ caritas dei fe**
cit eum descendere vt nos gubernaret. no
biscum habitaret et p̄seruaret. xxx. post. l.
Secūdo deus nostre calamitati et miserie
obuiat et sua gratia p̄uenit. xvij. l. d̄.

¶ **Domica xxi. de epla.**

Induite vos ar

matura dei **zc. Ep̄. vi. Cass.**
libro. i. epla. ix. dic. Ars bellā
di si n̄ pluditur cū fuerit necessitatis non
habet. Discat ergo miles in vico qd̄ perf
cere possit in bello. animos subito ad arma
nō erigunt. nisi q̄ seipos ydoneos p̄missa
exercitatione disponūt. gestiunt vituli cer
tamā que implet̄ etate robusta. catuli etiā
nouelli venatōibus ludunt. Sic nisi homi
nes prius fuerint leuiter imbuti. ad b̄ qd̄
intendūt ydonei neq̄unt repiri. primordia
cuncta panida sunt. aliter nō tollūtur: nisi
cum rebus necessarijs nouitas abigatur:
Et q̄bus d̄bis colligitur. q̄ inter alia que
necessaria sunt bellatori. est exp̄iētia armo
rum et assuefactō a iuuentute: sicut probat
p̄ exemplū vitulorū et catulorū. In cuius fi
gura legit̄. i. Regū. xvij. de David q̄ non
habuit vsum armorū quez Saul repulit.
quia armatus armis illius incedere nō po
tuit. Sic etiam sp̄ualiter nisi armis virtu
tum vt sunt orōnes. dolor. fletus. et lacrimę
xxij. q. viij. Non pila: a iuuentute exercea

mur in senectute h̄mōi virtutes exercetē
non valem? **Portat̄ ergo aplūs ad virtu**
tum exercitacionē dicens. Induite.

In quibus d̄bis hortatur specialr̄ duo. l.
Virtutis exercitacionem. cum dic̄. induite.
Salutis progressionē addens. vt possitis.
¶ **Primo enī debemus virtutibz armari**
contra diabolū: et sunt quatuor p̄tra omnes
inuationes. xxij. l. Secundo debem? p̄
patientia bellare. xxij. d̄. vel ardua agre
di. ppter xpm. xij. l. Sermo d̄ euāg.

Ratus dominus

tradidit eum. zc. Mathei. xvij.
Querit an spūs maligni viciorū
incentores. dedicāt animas morientiu ad
purgatoriu: et sint eoz tortores. Et videt̄
q̄ sic p̄ mgt̄. iij. sen. di. xvij. c. vlt. dicens
tem. demōes habebūt tortores in pena: q̄s
habent incentores in culpa. In oppositū
demonēs nō querūt vtilitatem animarū:
sed purgatoriu est ad vtilitatem animarū: q̄
non purgāt eas: cum sciant indubitāt̄ hoc
esse ad earū salutem. R̄ndet richard? iij.
sup̄ sn̄as dist. ij. ar. ij. q. iij. q̄ pena purga
tōrij nō sit ministerio demonū: sed solū di
uina iusticia. Cuius rationē assignat: qz nō
debet istū qui de aliquo triumphauit. iuste
postea puniri p̄ ipm: sed aīme q̄ sunt i pur
gatorio. iusticie adherendo vicerūt diabo
lum: ergo non esset cōueniens q̄ punirent
ministerio eorū. Ad mgt̄m d̄o r̄ndet. q̄ illō
d̄bum magis intelligendū est de d̄natis
et. p̄ tempe añ iudiciuz p̄ quo h̄ tradunt̄
tortoribz infernalibz. Debet igit̄ quilibet
cauere a peccatis: ne d̄ns irascatur sup̄ eū
et tradat eum tortoribz. ¶ In quibz ver?
bis docet euangelista duo. scz

¶ **Canere diuinaz vindictā. cum dicit. Ira**
tus dominus. ¶ Recolere vindictę pe
nam. addēs. tradidit eum zc.

Primo debemus dei vindictā fugere. et
ad eius misericordiā cōfugere deciosepio
B. C. Secūdo debem? penam vindictę
recolere. v. p̄. xvij.

¶ **Domica. xvij. sermo de epla.**

Confidimus in d̄no
ip̄o Phil. i. Clatori summe

canendū est ne cadat in p̄fundū precipitiū
Sic homo fidelis ne cadat in desperatōez
de peni. di. i. serpens in glo. Non debemus
desperare: ymo debem⁹ moli iter duas mo
las. spei ⁊ timoris. Cū d̄r non pignora su
periorē molā: nec inferiorē Ille superiorē
pignorat q̄ non timet. ille inferiorē q̄ ita ti
met q̄ in despatōz cadat. qd̄ est piculosissi
mum pctūm in sp̄m sanctū. qd̄ nec b̄ nec
in eternū remittit. Quare Leo papa d̄ p̄.
di. iij. c. Sceleratior omnib⁹ iuda: et infe
licior extitisti. quez nō permitētia reuocauit
ad deum. sed despatio traxit ad laqueuz. B
malum euadim⁹ quādo confidim⁹ in d̄no
ibesu x̄po In q̄bus verbis ap̄ls oñdit
q̄ confidere debemus in d̄no.

¶ Quia ad saluandū habet plenitudinē pote
statis. cum d̄r. Confidimus.

¶ Promptitudinē pietatis. cui⁹ additur. in
domino ihesu.

¶ Primo habz plenitudinē p̄tatis ad saluā
dum nos in tribus. xxxix. ¶ Secundo bz
p̄mptitudinē pietatis p̄pter tria. vi. A

¶ Sermo de euang.

Reddite que sunt

cesaris cesari ⁊c. Mathei. xxij.
Scdm̄ quod habet extra de p̄mo
da. c. cum grā. Res quā aliquis p̄modatā
accepit. de leuissima culpa tenet de dolo ⁊
lata culpa. quia taletti diligentia qualez in
suis reb⁹ adhibere debet. ff. e. in rebus. ym
mo nō sufficit talem adhibere. q̄lem in suis
rebus. si alius diligentia custodire poterit
Et ideo cōmodatū dicitur alienius rei ad
aliquem speciale m̄ vsum gratuita facta cō
cessio. Et notanter dicitur ad aliquē spe
ciale m̄ vsum: qz ad certū vsum cōmodat
Et ideo si tibi cōmodauit equū: vt ad vil
lam duceres et tu dixisti ad bellū michi
teneberis. ff. e. si vt certo. §. si iterdū. Sic
sp̄ualiter: quia deus homi sp̄m et carnez
ad tempus vite p̄modauit. ad certū vsum
hoc fecit. scz aniaz. ad vsum v̄tutis ⁊ san
ctitatis. carnez ad vsum seruitutis ⁊ hūili
tatis: vt sp̄m quasi cesari obediat ⁊ seruiat
Ne igit̄ deo teneamur de d̄no: rōnez red
dere de alio v̄su imundicie vel inobediētie
debemus om̄i diligentia cauere ⁊ reddere

In q̄bus v̄bis de duob⁹ instrumur. scz
qualiter debeat.

¶ D̄no tpali honoz ⁊ obediētia. cum d̄r.
Reddite que sunt cesaris ¶ D̄no eternali
amor et reuerētia: addens. q̄ sunt dei deo.
¶ Primo debem⁹ sp̄uali d̄no scz sacerdoti
honoz impendere. xxi. C. xxij. 2. Sc̄do
debemus deo cor n̄m reddere. xlvij. ¶ v̄l
ex corde diligere. xxxvi. ¶ v̄l aiaz locatā
reddere mūdā. xvi. ¶ v̄l de his deo de
bamus. ¶ D̄nica. xxij. de epla.

Fratres carissimi ⁊ desi
deratissimi gau
diū meū ⁊c. p̄bi. iij. Quāto cū
casus nosc̄it piculosior. tanto a
ductore studiosius p̄clamat ad cauendūz
sed qz cū hoc in mundo nihil sit d̄nabili
us ⁊ piculosius pctō mortali: quia q̄ cadit
in ip̄z morit̄ sp̄ualt: ⁊ quo ad se ab oib⁹
bōis suspendit. i. q. i. sacerdotes. tradit̄ etiā
dyabolo. xi. q. iij. Audi. ¶ D̄o ap̄ls volens
nos ducere i viā beatitudis secure ne p̄ fra
gilitatem carnis in foneā peccati cadam⁹.
hortat̄ nos firmiter in v̄tutib⁹ stare dicēs
Fratres ⁊c. ¶ In q̄bus v̄bis hortat̄ nos
ad Digne merendū p̄mū. cū dic̄. fr̄es.
Debite attingendū terminū. addēs. i d̄no
debemus p̄mo firmiter stare in seruitio
dei. xlvij. ¶ G. Sc̄do nō debem⁹ de uiare
a termino: sed d̄no seruire. xlvij. ¶

¶ Sermo de euang.

Domine filia mea modo
de functa est ⁊c.
¶ Mat. ix. Eudem⁹ q̄ hō viues
naturalt morit̄. qm̄ aia a corpe
sepatur. quia p̄bus de p̄mo ⁊ morte dic̄.
Mors nichil aliud ē q̄ recessus aie a cor
pore. Sed impossibile ē q̄ hō mortu⁹ na
turaliter reducat̄ ad vitam cui⁹ scdm̄ p̄m
in p̄dicamentis in. c. de p̄natōne. a p̄na
tione in habitū mutato est impossibil. Si
ergo debeat fieri mutato talis de morte ad
vitam. oportz q̄ fiat sup̄naturaliter per po
tentiam diuinā. Sic sp̄ualt homo p̄ se p̄t
mori pctō. sed resurgere nequit ad vitam
sp̄ualē: nisi p̄ p̄ntiam et potentia dei. de
peni. di. i. c. porro. §. si ante q̄. sicut corp⁹
vivere nō p̄t absente aia. ita nō nisi de o
p̄nte anima viuere p̄t. Cū igit̄ deus p̄ ih̄m

nitam suā potentia solus possit tam natura
liter q̄ spūaliter hominē reducere ad vitā
sicut hic princeps p̄ vita corpali filie sue
saluatorem exorauit. sic nos p̄ spūali vita
ante filie xp̄i exorare debemus dicētes Do
mine etc. ¶ In quib⁹ v̄bis instrumur de
duob⁹. scz. ¶ Quomō morimur.

¶ Per absentia dei penalt. cuz d̄r. dñe filia
mea. ¶ Per p̄sentia ipsius spūaliter. addēs
veni. etc. ¶ Dico primo q̄ ania n̄ra pena
liter moritur ex tribus. xx. ¶ secundo
anima morit̄ spūaliter sic. xxxvij. s. L.

¶ Domica. xxij. de epla.

Eripuit nos d̄ p̄tate tene
braru⁹ etc. col. i.
Arbor plantata in turpi et ste
rili terra. si ad terram fertilez
transplantat̄. si ibi debet fructificare. neces
se est vt terra sterilis ab eius radicibus to
taliter deponatur. sic q̄ cum pctōrib⁹ i mōdo
sunt multū p̄uersati. p̄ p̄niam translati ad
aliam vitā. cum p̄iorib⁹ v̄lterius non dñt
conuersari. Cui⁹ ratō habet̄. xxvij. q. i. se
pe malozū consortia bonos corrumpūt. q̄n
to ergo magis eos q̄ ad vicia p̄ni sunt. In
signū hui⁹ p̄hibet ecclia hebreis ad fidez
translatis. cum his q̄ in veteri ritu sunt p̄
uersari: ne forte eozū p̄cipatōe s̄uertat̄
vbi sn̄p̄ Debem⁹ ergo v̄ltra peccata. ⁊ ma
lam societate cauere. quia de⁹ eripuit nos
In quibus v̄bis notant̄ specialit̄ duo. scz
Conuersatio dānosa a qua nos xp̄s libera
uit. cum d̄r. Eripuit nos.

Translatio gl̄iosa quam nob̄ ordinauit. ad
dens. ⁊ translulit. ¶ Primo christus nos
a morte liberauit. vi. A. B. Secundo de⁹
transfert iustū. vi. A.

¶ Sermo de euangelio

Udebūt filium
homis in nubib⁹ etc. Mathei
xiiij. Ratio natural' dicit et
diuina iusticia hoc erigit. malū puniendū
fore. et bonū remunerādū: q̄d si nō. po
licia vniuersi p̄iret. q̄ scōm Senecā in li
bro d̄ remedijs fortuitoꝝ: puniri malos iu
stuz est. Et boeci⁹. iij. de p̄so. Nullū malū
impunitū. nec bonū irremuneratū. Cū iḡ
banc virtutē que est iusticia. reddens vni

cuiq̄ q̄d suum ē. siue sit pena' afficiendus
siue p̄mio remunerād⁹. nullus homo h̄re
possit p̄fecte: et eo q̄ homo. nec pcti quali
tatem: nec peccantis affectū neq̄ p̄positū
mentemq̄ alterius videre aut cognoscere
possit. ideo vt mala puniant̄ ⁊ bona remu
nerent̄. necesse est ⁊ rōni cōsonū. habere iur
dicem vniuersalē. s. deum: quē scōm Aug.
xxij. q. iij. Deus: non fallit n̄ pcti q̄litas
nec peccantis affectus. Cuius aures talia
foris audiūt. qualia ex intimis proferunt̄.
xxij. q. v. hūmāe. vt dānet malos et saluet
bonos. iustis appebit vt p̄i ⁊ misericors p̄
remunerator omnium bonoz. Reprobis aut̄
scōm mḡe m. iij. sent. di. xlvij. vt fili⁹ bo
nis nō in forma dei in q̄ haberent summā
delectatōem: quā non meruerūt: sed vt fili
us homis apparebit ad eozū confusione et
terrorem: q̄d dicūt v̄ba thematis. ¶ In
q̄bus v̄bis duo notant̄. scz

Tempis incertitudo. cum d̄r. Tūc vide
bunt filiū homis.

Judicis celsitudo. addēs. in nubib⁹ celi
Dico primo q̄ de illo tpe q̄n ille iudex ve
nerit nō est certitudo. iij. y. Secundo no
tatur celsitudo iudicis: et hoc p̄uocādo ex
aminādo ⁊ sepādo. iij. z. ⁊ v. A. B. C.
Et tantū de tempe. etc.

Eripedito p̄io. aggredi
ar nūc ad scōz
videlicz ad scōz ⁊ festinita
tum principalū themata siue
introductoria. iuxta materiā erigētā ap
plicabiles et B in speciali. Et vltimo aliq̄
subiungā themata de cōmunib⁹ sanctoruz
et hoc in generali. Et primo de natiuitate
domini nostri Ihu xp̄i.

Lux orta est Isaie. ix. habetur in directo
rio de tempe post aduentū dñi.

¶ De eodem.

Egrediebāt foras ⁊ loquebāt. Nota. vij.
D. P. ¶ De sancto Stephano.

Stephanus plen⁹ gratia ⁊ fortitudie
etc. Actū. vi. Nam scōm naturales forti
tudo est v̄tus q̄ habet hominē firmare. no
to. xij. A. Stephanus nanq̄ v̄tute forti
tudinis fecit magna. qz aggressus ē ardua
audacter. sustinuit aduersa patiēter. p̄fectis

aspera pstanter. de qbus nota. xij. **F**
De sancto Johanne euag.
 Calicem meū bibetis. **Matth. xx. Expo**
 ne calicem p aduersitate. nota. xij. **Z. xvij**
U. **In die circūcisionis dñi.**
Postq̄ consummati sunt dies octo. Lu.
 ij. nota in directorio de tpe.
In Epiphania dñi
Ap̄tis thesauris suis obtulerūt ei mu.
Matth. ij. nota in directorio de tpe.
In purificatōe Marie v̄gis
Sulcepim⁹ deus misericordiam tuā zc. ps.
 xlviij. sicut ecclia confugiētes defendit: vt
 notat. xxxviij. **Z. sic Maria templū seu ta**
bernaculū xp̄i confugiētes defendit. In
roduc. p q̄stioz. iij. l. vt q̄ Maria cēt mū
dum templū. p filio dei. tota trinitas eam
inscripsit. nota. xxxiij. E.
In annūciatōe virginis
 Ecce concipies z p̄ies filiū zc. ysa. viij.
 Introdūctōem et p̄secutōem: quere. xxi.
E. f. **De sancto Georio**
Certa sicut bon⁹ miles. ij. ad Thimo.
 ij. Introdūc. et p̄secu. nota. xxx. **A. B. C.**
In translātōe alicui⁹ sancti.
Enoch placuit deo et translatus ē. Eccl.
 clesiastici. xliiij. nota totū. vi. **A. B.**
De sc̄to Antonio ord̄is mioz
 Dedi te in lucem gentiū. ysa. xlix. sc̄m
 p̄bm nota. xx. **S. Deduc sic Antonius q̄**
 alte tonans interpretat. quia grām sermonis
 non sub modio occultauit: sed mundū illū
 nauit. Datus est a deo in luce z gentiū. An
 thoniū s nāqz luci compāt. p̄pter tria. Pri
 mo lux tenebras expellit. sic sermo eius pre
 dicationis diaboli z viciū. nota. xvij. **A.**
 secundo lux illuminat. sic ip̄e conuersione
 honeste iuxta doctrinā apl̄i. nota. xxv. **H**
 Tercio lux letificat tribulatos: sic ip̄e mi
 raculis qbus quotidie choruscet. nota i e
 legenda. **De sc̄to iohāne baptista**
Uiam dñi p̄parat. zc. xxx. eccle. Nā ab
 errantibus in mōdo vit bonus z prudēs est
 eligend⁹ nota. xxx. **V. applicat. Deus igit**
 vt nos ab his mortiferis ētraheret. homi
 nem viz iustum auzorē in mūdum misit. q̄
 nobis viam dñi p̄paret z patam offideret.
 quare dicit. zc. **Nam iohānes in vita sua**
 nobis oñdit quō in beremo huius seculi ē

ambulandū post deū. p̄ nos ip̄os et ante p
 rimos. de qbus nota. xxx. **Z. viam p̄nam**
 oñdit nobis sua puritate naz beremū que
 fuit ab infantia. ne leui saltem maculare
 posset fame vitā. **Nota in eius legenda**
Secundā viam etiam ambulādo ostēdit
 ideo iudei putabant ip̄m eē messia. p̄missū
 mittētes ad eū sacerdotes et leuitas ad in
 terrogandū. **Matth. xi. in euangelio Terc**
ciam via z etiā oñdit increpando Herodē
 de incestu. informādo milites quō nemini
 calūniā facerēt: z iustū stipendiū acciper
 rent. de qbus **Luce. iij. Marci. vi. et in le**
genda. In festo Petri z Pauli
Ecce nos reliquimus oīa et secuti sum⁹
te. Mat. xix. Nota totū. p̄cessum. x. f. G
De maria magdalena
Maria conuersa est. iohānis. xx. Nota
 xxxv. **X. v.**
De eodem.
Maria optimā p̄tem elegit. Lu. decio
 Nota. xxxvi. **D. P.**
De sancto Laurentio
 Igne me examinasti z nō ē inuēta i me
 iniquitas. ps. xvi. nota. iij. **D. E. vl. xxxij**
Z. xl. xxx. B.
De sancta Clara
Sicut lux meridiana clara est. ysa. lvij
Pro introdūctōe nota q̄ tria mulierē cla
rificant. qbus br̄a Clara fuit clara. xxxviij.
S. Nam triplicē hūit claritatem. f. gene
ris. quia in vtroqz genere et p̄te milita
ris fuit. nota eius legendā. In principio v
tutis. nota eius vitā. etiā dispensatiōis. qz
non terreno. s̄ regi altissimo copulata est.
In cuius signū mater regis cum cetū v̄gi
num ad eius obitū venientes. animā eius
sanctissimā xp̄o regi obtulerūt zc.
De assumptōe br̄e virginis.
Assitit regina a dextris tuis in vestitu
deaurato zc. ps. xliiij. Nota totū. xxxviij.
R. **De sc̄to Ludouico ord̄is mioz**
Rex israel mutauit hitum suum: et in
gressus est bellum. iij. Regū. xxij. Nota. xx
L. Ludouicus igit fidelissimus vasallus
 summi regis: volens cum dño vnuerforū
 in hoc seclō p̄tra aduersarios humani gene
 ris bellare: mutauit hitum suum. sumens
 pro galea cappam: p̄ lorica hitum siue cut

eam. p balista brachia extensa in modum
crucis. cordam p gladio. crucem p basta.
et sic pugnando cōtra aduersariū ingressus
est belluz. vicit nanq; dyaboli supbiam p
hūilitatē. de q̄ nota. ij. k. Et in legēda eius
de humilitate. mōi glām p paupertatem. x
iiij. S. Nota quomō paupib; supflua di
stribuit et quomō gloriāz mundi spreuit in
legenda. Carnis nequiciā p castitatē et ab
stinentiā et corpis maceratiōem. Nota. i.
E. F. et in legēda quō corp⁹ flagellauit et.

In natiuitate v̄gis gl̄ose

Egrediet virga de radice yesse. ysa. ix.
Nota. ix. E. Sicut igit virga sine macula
et tute solis. p̄gredit. sic v̄go gloriosa absq;
macula pcti virtute spūs sancti sanctificata
de stirpe regia est nata. ideo d̄ et. Querit
vtruz Maria habuit potentiā peccandi p
natiuitatē. xxxiiij. Cl. Maria p̄patur vir
ge p̄pter tria. quia est flexibilis clementia
et pietate: expulsiva bestiaz demoniorum.
potestate directiua prudentia et sapia. de q̄
bus nota. xxiiij. E.

De inuentōe sancte crucis.

Benedictū lignum p quod fit iusticia
Sapie. xiiij. Lotū quere. xliij. A B

De exaltatōe sc̄te crucis.

Hoc signū erit in celo. et. Glor ecclie
Dux volens ire ad bellum. erigit signū di
stinctionū. scz vexillum. qd̄ habet subditos
suos confortare: sed inimicos terrere et fu
gate. Sic filius dei in iudicio eriget signū
crucis seu vexillum cōtra omnes aduersa
rios. Sunt nanq; ducis nostri tria signa
p̄fortatiua erecta et exaltata ante nos. que
si diligēter p̄spererimus. aduersarios supe
ramus. de q̄bus nota. xxxvij. k.

De angelis.

Angelis suis mādauit de te. et. ps. xc.
Nota totum. iij. P. Q. R.

De sc̄to francisco p̄e n̄ro.

Vidi alterū angelū ascendētē ab ortu
solis et. Apocal. viij. Pro introductōe nō
xxix. E. Et sic cū instar angeli vir āgelic⁹
frāsciscus deo in nitida puritate misitruue
rit: et in eius contemplatōe fuerit: merito
alter angelus est nomiatus. et h̄ p̄pter tria
p̄pter puritatē. Nam angelus h̄z magnaz
puritatē et claritatē. de q̄ nota. iij. Q. Sic

frāsciscus mētis et corpis castitatē. Ip̄e
nāq; mādauit in regula fratrib; se cauere a
confortio suspectarū mulierū. Dum sc̄mel
p̄ diabolu; temptatus fuisset. proiect se in
foueam glacierū et niuiū: vt habet in legen
da. Secūdo angeli sunt obedientes. sic ip̄
se minimo fratri. Nota d̄ eius obedientia
sciebat enī obedientiā max̄ me esse merito
riam: nota. xx. O. Tercio angelus est hūi
lis. Nam angeli supbi eiecti sunt. tantum
humiles permanserūt. sic frāsciscus vas
sanctitatis. p̄pter hūilitatez se viliorē et pe
iorem reputabat pessimo latrone. nota. iij.
D. xij. A.

De omnib; sanctis:

Beati sunt serui tui qui assistūt corā te
omni tempe. sc̄d̄ Paralip̄n. ix. nota totū
x. P. Q.

De eodem

Gaudere cū gaudentib;. Romāoz. xij.
nota. xxv. L. Cl. x. y. z. xvi. A.

De Animab;.

Miseremini mei miseremini mei saltem
ros amici mei. Job. ix. Sc̄d̄m p̄b̄m refa
malari oportet. nota. ij. A. C. D.

Miserendo debemus animab; subuenire
p̄pter tria. nota. ij. B. et.

De sancto Martino.

Oculis ac manib; semp̄ in celū inten
tus. Glor ecclie. Introductōem. nota. ij.
X. Hoc attendens martinus nō solm̄ ex
terminata opa referebat in deum. verum
etiam incessanter mentē. Ideo d̄ et. Nā
instar huius sancti opa nostra debent esse
taliter regulata. ij. y.

De conceptione b̄te v̄ginis.

Tota pulchra es amica mea et. Can. iij.
Nota totū. ix. D. E. f. G. H. Sed que
ritur an v̄go contraxerit peccatū originale
dic quid est pctm̄ originale: et qualiter con
trahitur. xxxiiij. C. D. E. Et respondendo
q̄ non. qz p̄ seruata ab omni pctō: alias non
fuisset tota pulchra sine macula: et dicunt
v̄ba thematis: Et tm̄ de sanctis in sp̄ali.

Ultimo incipit com

mune sanctorū Et p̄mo de aplis. Sermo.
Benedictio d̄ni sup̄ caput iusti. Prover
bioz. x. Nam iustus debz v̄tutes a vicia

segregare: et hec tria facere. nota. **xxxix. O**
Exemplū. xxx. l. O.

¶ Alius sermo de vno aplo
¶ Vestigia eius secutus est. **zc. Job. xxiij.**
¶ Nota introductōez. **ij. O. xlviij. O. Na**
hic aplos secutus est xpm in tribu: in quibus etiā
christū sequi debemus. xxiij. X.

¶ De duobus vel pluribus aplos
¶ Hoc est pceptū meum vt diligatis in-
uicem **zc. Johānis. xv. Introduc: vt ha-**
bet. ij. L. totum. xxiij. O. Xps nos multi-
pliciter dilexit. xl. I.

¶ De eodem.
¶ Spiritus dñi ornauit celos. scz aplos.
Job. xxvi. Introduc. vt habet. ir. I. Naz
spūs sanctus ornauit apostolos in tribu. ir.
k. vel in septē donis p̄ septē vicia. xliij. Z

¶ Alius sermo de eodem.
¶ Ecce nos reliquimus omnia. **Mat. xix**
¶ Prudens debet vtilia colligere: et nociua
spemere q̄ retrahūt. nota. **xxxix. O. vel. xxiij**
¶ A. vt temporalia obtemus spernere q̄ etiā re-
trahunt a felicitate. nota. **i. l. O. vel. xxij**
¶ ij. O. Sed cur deus dat reprobis tem-
poralia et iustis nō. nota. **xxxi. Q. Querit**
an possessio tpalium sit a natura. xiiij. L.

¶ Sermo de vno martire
¶ Ad aliquē sc̄tōz p̄uertere. **Job. v. intro-**
ductōem habes. xxiij. D. Debemus nos cō-
uertere ad istū sanctū et eum venerari in
tribus. viij. U.

¶ De eodem.
¶ Iustus cor suū tradidit ad vigilandū
diluculo ad dñm q̄ fecit illum. **eccī. xxxix.**
¶ Introductōem quere **xxxv. X. Nam cor ip-**
sius q̄druplicem hñt vigiliam: vt domo
placere. licet nos. iij. O.

¶ Alius sermo de eodem
¶ Conuersus ē et abiit. **i. regū. xv. nota p**
¶ introductione **xxxv. X. Nam hic sanctus**
conuersus est ad dñm. xxxvi. A. Certa sicut
bonus miles. nota. xli. L. U.

¶ De eodem.
¶ Diligit deum q̄ fecit illum. **Eccī. xlvij**
¶ Na vt videm⁹. nō. **xxiiij. D. Na ut hic**
deū diligeret in tribu ondit de quibus nota
xxxv. A. vel. xxxvi. D.

¶ De eodem
¶ Iustum deduxit dñs p̄ vias rectas. **sa**

pietie. x. Dñs ei doctor ipius fuit. vt nos
etiam eius vestigia seq̄mur. nota. xxx. yz
¶ Docuit enim nos deus ire p̄ illam viam
zc. xli. k. quere ibidem.

¶ De pluribus martiribus
¶ Christe agite et p̄fortetur cor v̄m. **p̄s**
xxx. introductōem. q̄re. xij. S. Nam bi vi-
tiliter sunt aggressi. nota. xij. S. L.

¶ De eodem
¶ Gaudere cū gaudentibus. **Ro. xij. In-**
troductōem habes. xxy. L. Gaudere debe-
mus cū sanctis: qz post se reliq̄runt tria. xx
v. U.

¶ De eodem
¶ Beati mortui q̄ in dño moriūt. **Apc̄.**
xiiij. Nota totum. xxxv. S. L.

¶ De p̄fessoribus p̄fificib⁹.
¶ Ecce sacerdos magnus q̄ in diebus suis
placuit deo. **xxx. ecclie. Nota. xx. E. I**

¶ De eodem
¶ Non est inuentus similis illi. **Eccliasici**
xliij. Non enī sanctus ē quin habeat specia-
le donum. nota. ix. I. k.

¶ De confessorib⁹ nō p̄fificibus
¶ Beatus vir qui suffert. temptatōem. **ia**
cobi. i. Quere totū. iij. C. D.

¶ De eodem.
¶ Vigilate et orate ne intretis in tempta-
tōem. **Mat. xxvi. Nam hñs cām arduā**
coram iudice pendente vigilat. nota. iij. O
¶ Debemus nāqz temptatōem cauere. nota
xli. k.

¶ De eodem
¶ Euge serue bone et fidelis **Mat. xxi**
¶ Introductōem habes. **xxxviij. D. cū p̄fessor**
ille nouerit deuz vt liberalissimū dñm. su-
duit ei fidelis seruire p̄pter tria. xlvij. O

¶ Sermo de doc. siue euāgelistis
¶ Scimus qz verax es. **Mat. xxiij. Di-**
fferentia est inter scientē et ignarum. Nota
xli. f. Cum igit ecclia nebule ignorātie ob-
scurata fuerit. p̄pter nimā distantiam sol-
iusticie. et operū suozū malignitatē. euāge-
listas et doctores misit q̄ lumie doctrine et
veritatis ecclesiam illuminarent: et nebulam
ignorantie fugarēt. quozū vn⁹ fuit hic. q̄re
dicitur zc. Hic enī doctor breuissima lec-
tionē duo docuit. Nota. iij. k.

¶ De eisdem sermo.
¶ Viam dei in veritate doces. **Mat. xxij**
¶ Introductōez et p̄secutōz nota. **xxviij. D.**

¶ Alius sermo.
¶ Qui vos odit me odit. Luce. i. Intro-
ductionem et persecutōem applica. xxvi. **P.**
¶ Alius sermo de eodem

Qui fecerit et docuerit hic magnus vo-
cabit. Matth. v. nota introductōem. xxiiiij.
¶ Docuit nanq̄ in lectōibz suis legez
rōnis. timoris et amoris. xxviiiij. **F.**

¶ Sermo de v̄ginibus.
¶ Inueni quē diligit anima mea. Cant.
iiij. Eidemus nichil q̄scere. nota. xxv. **F.**
Volens instar huius v̄ginis deū inuenire
delet cor ab exterioribus totalr abstrahere
Nota. xxxvi. **A.**

¶ Alius sermo.
¶ Omnī dñs dilexit eā. Sap̄. viij. Sic
ignis semp agit nunq̄m quiescit: sic amor
nunq̄m est ociosus. amor enim causatur ex
triplici bono. Nota. lxxij. **B.** Cum igitur
virginitas sit maximū honestum. qz scōm
aplūm v̄go cogitat q̄ dñi sunt. Ideo dñs
omniū hanc v̄ginem dilexit. Sed nota q̄
ppter tria eam dilexit. Propter p̄ceptorū
luozum obseruantia. Consiliozū suoz im-
pletionem. Et omnis pturbatiōis volūta-
riam acceptatōem. xxxvi. **P.**

¶ De eodem
¶ Q̄ pulcra est casta generatio. Sap̄.
iiij. Nā inter omnia donata nature. gene-
ratio est p̄cipua. Nota. xv. **H. D.** Nam
generatio v̄ginalis pulcra et laudabilis ē
ex tribus. nota. xxv. **B.**

¶ De eodem.
¶ Aperi michi sponsa mea. Canticoz. v.
Introductōem habes. viiij. **Z.** persecutōem
ix. k. **De eodem**

¶ Respondi enī vos vni viro virginem
castam exhibere x̄po. ij. Corint. xi. Quilibz
poti? vult h̄e v̄ginē pulcrā et nobile i sp̄o
lam q̄ bis contraria: sic etiā x̄ps. Sponsa
igitur x̄pi virgo dz se x̄po exhibere i tribo-
ne fidez p̄imat. quā sponso suo promisit. ap-
plica. xxiiij. **O.**

¶ Sermo de viduis.
¶ Hec vidua erat. Luc. viij. Nota intro-
ductionem et persecutōem. xxix. **J. k. l.**

¶ In dedicatione ecclie.
¶ Hic habitabo qm̄ elegi eam. ps. cxxi.
Introductōz et persecutōez nota. xxvi. **B. C.**

¶ De eodem sermo.
¶ Sanctificauit tabernaculū suū altissi-
mus. Psal. xlv. Introductōem et p̄secu-
tionem. nota. ix. **P. Q.**

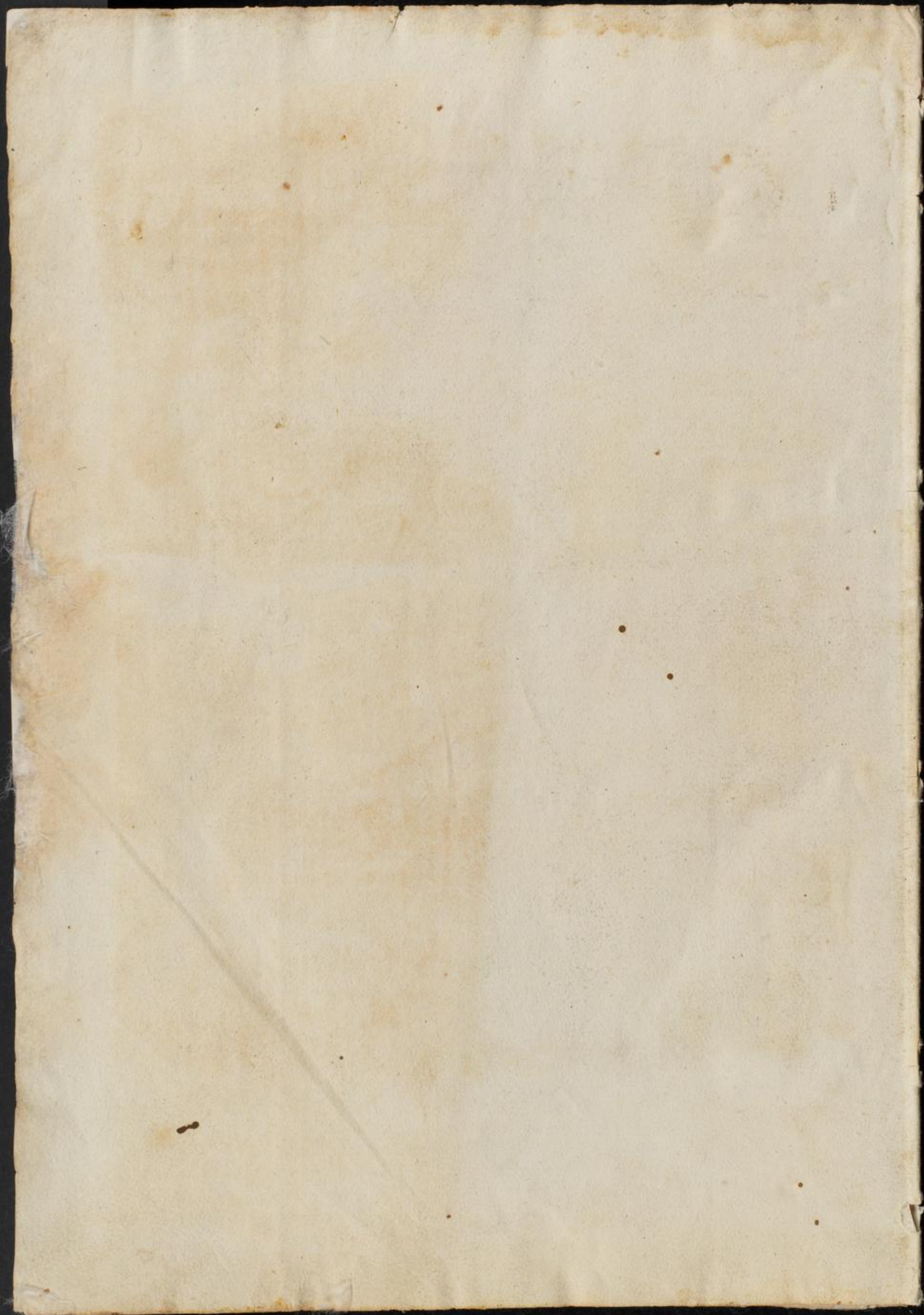
¶ De eodem.
¶ Domus mea dom? orōnis vocabitur.
Luce. xix. Introductōem q̄re dñica nona
pentecostes. xl. viij. **H.** persecutōz. ix. **Q.**

¶ De eodem.
¶ Petite et accipietis Jobis. xvi. Nota
totum. xix. **B. D.** Et tantū de sanctis in
communi.

¶ Explicet q̄dragesimale doctoris Jobis
Gritsch de ordine minorū imp̄ssum anno
salutis nostre. D. cccclxxiiij. in die sancte
Agathe v̄ginis et martiris.

Handwritten marks at the top left corner, possibly a page number or signature.

Faint, illegible handwritten text or markings in the lower center of the page, possibly a list or notes.

83 p[er]p[et]u[um]

83 h[er]e[ti]c[is]

83 r[ati]o[n]e

83 ad om[n]es p[ar]tes

7

907

iste liber p[ro] fratrib[us] s[an]c[t]i cuius in d[omi]no

Et natura dedit nemo tolle' p[ro]
p[re]ceptoris nimia seueria culpe assignat' ff. de acq[ui]s[iti]o[n]e

